



Kendine beyhude
yere eziyet ediyor

NEVROZİN

varken ıstırah çekilir mi?

BAŞ, DIŞ
ağrıları

ve üşütmekten mütevellid bütün
ağrı, sızı, sancılarla nezleye,
romatizmaya karşı:

NEVROZİN

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.
İsim ve markaya dikkat. Taklidlerinden sakınız.

Femil

Kadınlığı bir çok özelli meşakkat-
lerden kurtaran en birinci sevgi-
limizdir. Bütün rahat ve emniyetle
kullanılır. Bizleri yüksek saadete kavuşturur. Taravet
ve ıstıfatımızı artırır, gürbüz evlâd sahibi eder. Asabi
hastalıklardan, rahim, nezle ve iltihaplarından, aybaşı
ağrı, sancı ve kaşıntılarından korur. İptidat şekil olan
bezir ve pamuk tamponlar mikrop ve felâket yuvasıdır.
Sakınız ve bu tehlikeli âdetinizden vazgeçiniz. Âdet
zamanlarında biricik dostumuz olan **FEMİL** ve **BAGINI**
kullanmakla sıhhatinizi ve yuvanızın saadetini sigorta
etiniz.



FEMİL

Ziraat Vekâleti Satınalma Komisyonundan:

- 1 - Açık eksiltme usulü ile 20 ton arap sabunu alınacaktır.
- 2 - Muhammen beçel -4998- lira, ilk teminat 375 liradır.
- 3 - Eksiltme 21/3/933 de saat 15 de Ziraat Vekâleti binasında yapılacaktır.
- 4 - Şartnameler Ankara'da Ziraat Vekâleti Satınalma Komisyonundan, İstanbul'da Ziraat Müdürlüğünden ve İzmir Ziraat Mücadele Reisliğinden parasız olarak verilir.
- 5 - İsteklilerin mektupları veya makbuzları ile birlikte muayyen günde 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde zikredilen vesikaları eksiltme saatinden bir saat önceye kadar komisyona vermeleri. «1161»

KANZUK

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

En muannit öksürüklerle
bronşit, astm, ve boğmaca
öksürüğünün kat'i ilacı-
dır. Göğüsleri zayıf olan-
lara vikaye edici tesiri
şayanı dikkattir.

Bütün eczanelerde
bulunur.

İngiliz Kanzuk Eczanesi
Beyoğlu, İstanbul



Kullanılan herşeyin
ömrü kısalmır!



yalnız

RADYOLİN

ile fırçalanmış beyaz, parlak ve
temiz dişler müstesna
Sabah ve akşam her yemekten
sonra dişlerinizi fırçalayınız.

NERVİN

Uykusuzluk, asabi öksü-
rükler, asabi zayıflık, baş
ve yarım baş ağrısı, baş
dönmesi, baygınlık, çar-
pıntı ve sinirden ileri
gelen bütün rahatsızlıkları
iyi eder.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ : 1863

Sermayesi: 10,000,000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirleriyle
Paris, Marsilya, Nis, Londra ve
Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak,
İran, Filistin ve Yunanistan'da
Şubeleri, Yugoslavya, Romanya,
Suriye ve Yunanistanda Filialleri
vardır.

Her türlü banka muameleleri
yapar.

Kayıp — Maaz ve sair işlerimde kullan-
makta olduğum mühürümü kaybettim. Ye-
nisini hake'türeğimden eksilsinin hükmü
yoktur. (1029)

Adres: Şişli operatör Raif sokak No. 8
Nebahat Öngör

İlan Tarifemiz

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazla-
ca miktarda ilan yaptıracağız ayrıca
tenzilâtli tarifemizden istifade ede-
ceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa
ilanlar için ayrı bir tarife derpiş
edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid
işler için şu adrese müracaat edil-
melidir:

Hâncılık Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBELERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

FAR HASAN

Fare zehiri



'Far' Farelerin Ezrailidir

Hastalık, ölüm ve pislik getiren fareleri

Far Hasan ile Öldürünüz

Macun ve buğday şeklinde olup büyük ve küçük her nevi fareleri, sıçan-
ları derhal öldürür. Tesiri kat'idir. Fareler kokmaz.

Buğday nevelerini serpmelidir. Macun olanları yağlı bir ekmeğe ve
herhangi bir gıdaya sürerek farelerin bulunduğu yerlere koymalıdır.

Kutusu 10 dört misli 25 ikisi bir arada 30 kuruştur.

Nezleye, soğuk algınlığına karşı
Sıhhatinizi ancak

SEFALİN

ile koruyabilirsiniz.

BAŞ - DIŞ - NEZLE - GRİP - ROMATİZMA

ve bütün ağrıları derhal geçirir. Mideyi, kalbi yormaz. Taklidlerinden
sakınız. Eczanelerde 1-12 lik ambalajlarını arayınız.

FOSFARSOL

Kan Kuvvet ve İştah Kaynağı

Kansızlık, iştahsızlık ve kuvvetsizlik, bilhassa nevreteni, ademi ik-
tidar, mide ve barsak tembelliğinden doğan hazımsızlık ve kabızlarda
üç günde şayanı hayret tesirini gösterir.

(FEMİL) lâboratuvarı bu kuvvet ilâcını sayın müşterilerine tant -
makla müftehirdir. Vücutte dinçlik, yanaklara, dudaklara pembelik,
cilde taravet, saçlara ve gözlere ateş ve parlaklık veren bu en birinci
kuvvet ilâcını âfiyetle kullanınız. Her eczanede bulunur.

Fiyatı 100 kuruş.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul
Satın Alma Komisyonundan:

- 1 - Gümrük Muhafaza memurları için 1135 takım elbisenin 22/3/1938 Salı
günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 - Tasınlanan tutarı (17,025) lira ve ilk teminatı (1278) liradır.
- 3 - Şartname, evsaf komisyondadır. Görülebilir.
- 4 - İsteklilerin o gün eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı
kanunun 32 ncı maddesi hükmüne göre hazırlıyacakları teklif mektuplarını Ga-
lata eski İthalât Gümrüğü binasındaki komisyona vermeleri. (1053)

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Her akşam Üsküdar'dan Kabataşa 23,50 da ve Kabataş'tan
Üsküdar'a 24,15 de yapılmakta bulunan araba vapuru seferlerinin
12/3/938 Cumartesi akşamından itibaren yarım saat evvel yani
Üsküdar'dan Kabataşa 23,20 ve Kabataş'tan Üsküdar'a 23,45 de
yapılacağı ilân olunur.



Avusturyadaki plebisit ortalığı karıştıracak mı?

Netice şimdiden belli: Ekseriyet "Almanya'ya iltihakı istemiyoruz!," cevabını verecek!

Almanya heyecan ve infial içinde, neticeyi kabul etmeyecek

İngilterenin Almanya'ya ihtarı: "Nasyonal sosyalistlerin halk üzerinde tazyik yapmamalarına çok ehemmiyet veriyoruz!,"



Mücadele başladı

Almanya Fon Papen'i alelacele Viyanaya yolladı, Naziler plebisite iştirak etmemek için emir aldılar, her tarafta "Avusturya," kelimesini taşıyan afişler görülüyor, ilk çarpışmalar vukubuldu

Von Papen

Paris 10 (Radyo) — Avusturyada, önümüzdeki pazar günü plebisit yapılacağı haberi, burada olduğu gibi Londra, Prag, Peşte mahfellerinde de çok müsaide bir surette karşılanmıştır. Almanya infialindedir, Romada hayret hüküm sürmektedir.

Başvekil Schuschnigg'in bu teşebbüsü bir maharet ve cesaret eseri olarak kabul edilmektedir.

Zira plebisitten alınacak olan netice, Nazilerin her vesile ile iddia ettikleri Anschluss'un (Avusturyanın Almanya'ya ilhakı) Avusturya halkı tarafından arzu edilmediğini isbat edecektir.

Schuschnigg'in dün irad ettiği nutuktaki şu sözler, bilhassa nazarı dikkati çarptır. Schuschnigg demiştir ki:

— Uzun senelerdenberi bir plebisit yapmamız isteniyor. Bu işin yapılması zamanı şimdi hülul etmiştir. İşte beslenen akideyi izhar etmenin zamanı... Hepimiz, sulh muahedemelerinin veya beynelmîlel mukavelenamelerin âmir olduğu bir istiklâlî değil, hakikî bir istiklâlî istiyoruz. Bu akide teşrihi, benim için kayıptır, memat meselesidir ve zanneder-

sem bu mes'uliyeti deruhte etmek lâzım idi.

Avusturya Nazileri, pazar günü yapılacak olan plebisite iştirak etmemeleri için şeflerinden resmen emir almışlardır. Bunların, bazı karışıklıklar çıkararak plebisite engel olmalarından korkulmaktadır.

Almanya'da infial ve endişe

Berlin 10 (A.A.) — Reuter ajansından: Avusturya plebisitinin şekli ve şartları burada pek gayri müsaide bir surette karşılanmıştır. Buradaki siyasi mehafilde teklif olunan sistem kabul olunmakla Avusturya milletinin hakikî noktai nazarı ve hissiyatını anlamak mümkün olmayacağı mütaleası serdedilmektedir.

Diğer taraftan plebisit şartları, tamamiyle uygunsuz ve tehlikeli diye tavsif edilmektedir. Avusturyanın bu suretle kendi mukadderatını kendi eline almak ve sulh muahedelerinden âzade olmak arzusunda bulunduğunu göstermekte olduğu noktai nazarı ileri sürülmektedir.

Sabahleyin ve öğle vakti intişar eden gazeteler, Şuşniğ'in nutkunu neşretmişlerdir.

(Devamı 5 inci sayfada)



Şuşniğ

Halkın yüzde yetmiş beşi "Hayır," diyecek!

Viyan, 11 (Hususi) — Pazar günü yapılacak «plebisit» in Naziler lehine, hükümet aleyhine bir sürpriz teşkil etmesini beklemeyiniz. Neticeyi yüzde 70, yahud 75 ekseriyetle hükümet kazanacaktır.

Avusturya Nazilerinin söylediklerine göre bunun sebebi ikidir: Birincisi plebisit yapılmasına birdenbire karar verilmesi, kararın da derhal tatbikine geçmesidir, ikinci sebep ise 18 ile 24 yaş arasında bulunan gençlere plebisite iştirak hakkının verilmiş olmasıdır.

(Devamı 5 inci sayfada)

"Son Posta,"nın Şam mektubları Suriye aleyhindeki anlaşmaya mükâfat

Fransızlar Elcezire valisini dağa kaldıran adamlarının Şamda muhakeme olmalarına müsaade ettiler

Şam, 7 Mart (Hususi Muhabirimiz yazıyor) — El Cezire valisinin memuriyet mahalline giderken dağa kaldırılması hâdisesini hatırlarsınız. Bu meseleyi, örtbas edilmek istenilen taraflarile birlikte evvelce bildirmiştim: İlyas Merşo, Agob Merşo gibi Fransanın «intelligence» hizmetine mensub serseriler, Cezirede mutlaka hâdis çıkarmak isteyen Fransız zabıtlarının teşvik ve himayelerile valiyi

(Devamı 8 inci sayfada)

Güyan zindanlarından dönen iki masum Türk çocuğunun hatıraları

Güyanda 20 yıl

Bu çok sayıyı dikkat yazı serisi bugün başladı, 6 ncı sayfamızda okuyunuz!

"BİZİ BAŞARILAR ALÂKADAR EDER,"

Başvekilin bir Fransız gazetecisine beyanatı

"Biz herşeyden evvel realistiz... Bizim için emniyet evvelâ kendi kendimizin kuvvetidir,"

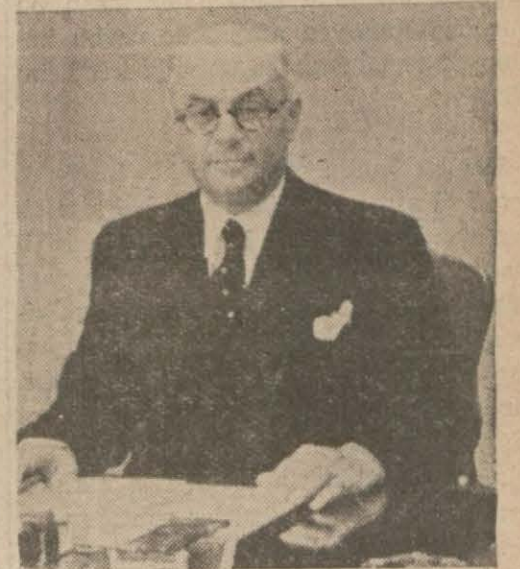
Muharririn mütaleası: "Türkleri her an daha ziyade hesaba katmak lâzımdır ve lâzım gelecektir,"

Ankara 10 — Ajans Ekonomik E Finansiye müdürü M. Hussar'a Başvekil Celâl Bayar tarafından verilen aşağıdaki mülâkat Pariste Pöti Pariziyen tarafından neşredilmiş ve diğer gazeteler tarafından da ictibas olunmuştur:

Balkan konferansından sonra Türkiye Başvekilini B. Celâl Bayarla bir görüşme

Balkan Antantının son toplantısı çalışmalarının neticesi, doğu Avrupsa devletlerinin bugünkü enternasyoal meselelere karşı gösterdiği alâkayı bariz bir surette isbat etmiş bulunmaktadır.

Berlin, Roma, Paris ve Viyanadaki son politik tezahürler burada büyük bir akis uyandırmış ve Ankara bu defa, hassaten derin noktai nazar teatilerine sahne olmuştur. (Devamı 11 inci sayfada)



Başvekil Celâl Bayar

İzmirde gangster vak'alarını andıran kanlı bir hâdis oldu

Kahvenin içinden dışına fırlayan bir şerir kapıyı tuttu, halka ve polise ateş etti, neticede ölüm halinde yaralandı

İzmir, 10 (Hususi) — Dolablıkuyu mahallesinde gangster vak'alarına pek benzeyen bir müsademe olmuş, bir polis memuru kendisine sığınan halkın ve şahsının hayatını korumak için ateş etmeli

(Devamı 8 inci sayfada)

Fransada buhranın ilk neticesi: Frank düştü

Yeni kabineyi teşkile memur edilen eski Başvekil Blum istişarelerine başladı, kabineyi kurup kuramayacağı bugün anlaşılacak



Blum gazetecilerle görüşürken.

Paris 10 (Hususi) — Bugün öğleden itibaren Fransa tekrar kabinesiz kalmıştır.

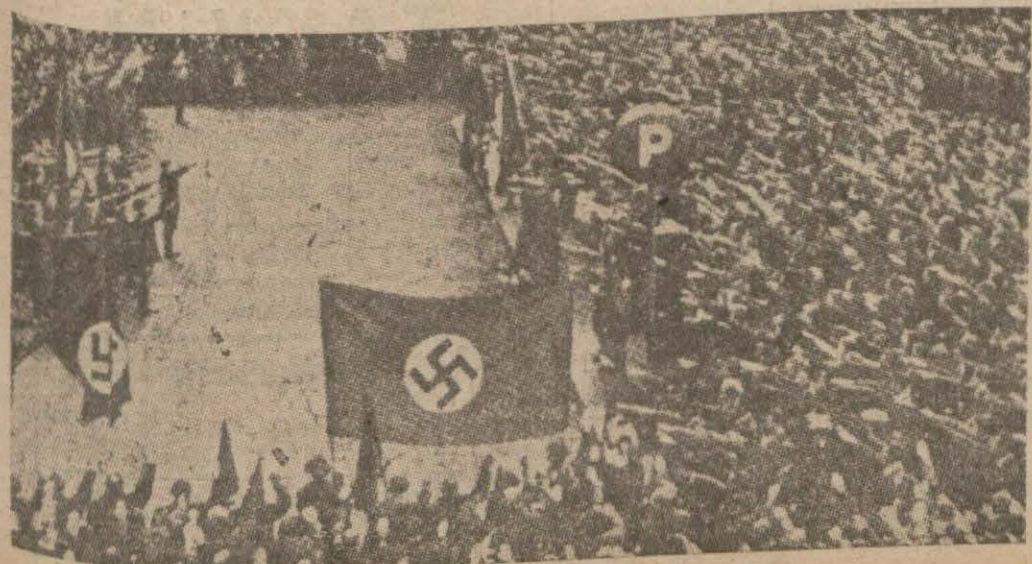
Yeni millî müdafaa programının icab ettirdiği mali tedbirleri almak üzere fevkalâde salâhiyet istemek için bu sabah kabine arkadaşları ile birlikte Meclise gitmiş olan Başvekil Chauvemps, hükümetin fevkalâde salâhiyet

(Devamı 11 inci sayfada)

Her yedi ayda bir kabine

Bugünkü Fransız Cumhuriyeti Fransada üçüncü cumhuriyettir. Üçüncü cumhuriyetin başlangıcından

(Devamı 11 inci sayfada)



Avusturya Nazileri son günlerde yaptıkları bir mitingde

Hergün

Küçükler için
Sinema ihtiyacı

Yazan: Muhittin Birgen

Fotograf denilen icadın resme can vermeğe muvaffak olduğu zamandanberi, sinema hayatta mühim bir içtimai âmîl kuvveti oldu. Kendi benliği haricindeki şeylere ve bilhassa hâdiselere karşı büyük bir merak ve tecessüs duygusu taşıyan insan, sinemada ve filmlerde bu merak ve tecessüs duygusunun azami derecede tatmin edildiğini görür ve ona inhimak gösterir. Fen ve sanayi bugün sinemaya, filme o kadar büyük bir kudret vermiştir ki 2-3 bin metrelik bir film içinde insanlar için görülmeyecek manzara, anlatılmıyacak felsefe kalmamış bulunuyor. Bu ehemmiyeti hakkile göstermek üzere bu noktada fazla ısrara mahal yoktur.

İnsan ruhunda yaşayan merak ve tecessüs duygusunun en yüksek derecesi de çocukta tezahür eder. Hattâ, insan hayatındaki bütün ilerleme ve inkişaf kuvvetinin, işte bu çocukta merak ve tecessüs duygusundan ibaret olduğunu iddia etmek yanlış olamaz. İnsan ruhunun bütün terakki kudret ve kabiliyeti, beşerin bütün inkişaf ve tekâmülü, çocuk ruhunda yaşayan bu merak ve tecessüs-ten ileri gelir. Hülâsa, doğduğu günden itibaren, ölüncüye kadar, her insan bu meylin hâkimiyeti altındadır ve bu hâkimiyet te bilhassa çocuklarda kendisini gösterir.

Sırf bu âmîlin eseridir ki bugünkü çocuk tiyatroya ve sinemaya, bilhassa sinemaya karşı büyük bir iptilâ ve inhimak gösteriyor. Babalık hayatında yaptığım hoş bir tecrübe vardır: Ben vaktile sinemayı hiç sevmezdim. Belki bu kadar kat'iyetle ifade mübalâğa vardır. Sinema ile başım pek hoş değildi. Aynı zamanda büyüklerin görmeleri için yapılmış olan filmlerin çocukların inkişaf-ları üzerinde makûs tesirler yaptığını bilerek kızımın sinemaya gitmesine pek taraftar olmazdım. Kâmilen menetmesem bile, küçük yaşta iken hiç olmazsa «münasib» filmler görmesine dikkat eder ve lüzumundan fazla da film düşkünü olmasına çalışırdım. «Kızım, derdim, sakın sinema kızı olma!» Bundan maksadım, ömrünü sinemadan sinemaya taşınmakla geçiren müptelâlardan ve sinema yüzünden hayale dalmış bulunanlardan olmasını temindim.

Kızım küçük yaşta iken bir dereceye kadar bu siyasette muvaffak oldum; fakat o büyüdükçe iş değişti, günün birinde şuna dikkat ettim ki ben kızımı sinemadan soğutmak isterken o beni sinemaya alıştırmış oldu. Bu suretle ben de öğrendim ki hayatta biz bir taraftan küçükleri idare ederken bir taraftan da onlar bizi idare ederlermiş!

Her baba ve her ana benim bu tecrübe yapmıştır. Şu halde bugünkü çocuğun sinema meylini tutmaya çalışmak mümkün değildir. Yapılacak iş, bilâkis, bu meyli tutmak ve söndürmeğe çalışmak değil, belki de çocuk hesabına ve yarınki nesillerin kolay ve iyi yetiştirilmeleri gayesile bundan istifade etmektir.

Sözün kısası, memleketimizde çocuklar için sinema lâzımdır; buna şiddetle muhtacdır. Birçok defalar da bu bahis meydana çıkmış, hatırladıkça birçok sözler söylenilmiş ve ettâ hal çareleri aranıp tecrübeleri bile yapılmıştır. Yegâne hal çaresi, bu işin devlet eline alınmasıdır. Bir terbiye meselesi, bir nesil yetiştirme meselesi telâkî edilmedikçe çocukların sinema ihtiyacı tatmin ve daha doğrusu bu ihtiyaçtan yarınki Türkiye nesilleri için azami istifade temin edilemez.

İş devlet meselesidir; Maarif Vekâleti bu işi eline almalı, onu iptidai bir tahsisatla kuvvetlendirdikten sonra, aynı tahsisat içinde ileri götürmek üzere hususi bir şekilde çalışacak bir teşkilât vücade getirmelidir. Hattâ bu teşkilâtın, bir nevi hususi idare, devlet muhasebe usullerinden bir dereceye kadar uzak bir şekilde, daha serbest usullerle çalışabilir bir nevi muhtar müessesese tarzında olması bilhassa iyi olur.

Sinema ilmkteb kadar mühim bir kuvvettir. Türkiye'nin terbiye işini idare eden daire, bu kuvvetten hakkile istifade edecek olursa ilmktebini de, orta mektebini de çok kuvvetlendirebilir. Çünkü sinemanın telkin kuvvetini bugünkü mekteblerimizin hiç bir gösteremez. Fakat, onun kuvveti sade telkinde

Resimli Makale:



İnsanın hayatı çocukluk, gençlik ve ihtiyarlık olarak üç safhaya ayrılır. Çocukluk bir rüyadır, gençlik ekseriya düğünce ve programsız geçer, ihtiyarlık ise ilk iki safhanın ölüm döşeginde biten bir hasretidir.

Hayatı anlıyarak, tadararak yaşayan adam çocukluğunu çocukluk, gençliğini gençlik olarak geçirmiş olan adamdır, bu gibi adamların ihtiyarlıkta duyacakları hasrette acıdan ziyade zevk vardır, çocukluğunda çocukluk, gençliğinde gençlik yapmamış olanlara acıyınız.

SÖZ ARASINDA

Çinliler çocuklarını
Nasıl büyütürler?

Çinliler her hastalığın soğuktan geldiğine o kadar inanırlar ki, çocuklarını, gördüğünüz şekilde kundak yapar, ve yürüyüp kendilerini kollyacağı yaşa kadar böyle beslerler.

Moskovada bulunan
kıymetli bir film

Moskovanın bir sinema şirketi mahzeninde hakikaten kıymetli bir eski film bulunmuştur: Bu film büyük Rus filozofu Tolstoinin hayatının bazı sahnelerine aid olup tarihi vefatı olan 1910 senesinden biraz evvel çevrilmiş idi. Filmde büyük Rus âlimi tedavi için gittiği As-terpovo kaplıcaları ile Yasnean Poltana-daki evinde görünmektedir.

değildir. Ondan fazla olarak sinemanın bir de öğretme kuvveti vardır ki bundan da pek geniş bir mikyasta maarif teşkilâtımız mükemmelen istifade edebilir.

Avrupalılar bu yolda pek çok ilerlemişlerdir. Bu ilerlemenin derecesi hakkında izahat vermeğe lüzum yok, bunu erbabi zaten bilir. Şu halde, Maarif Vekâletimizin bu işle meşgul olmasını istememiz lâzımdır, meşgul olursa halleder. İşte, ben de Vekâlete bu mühim vazifeyi hatırlatmak istedim.

Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Vazifemi yapıyorum

Bernard Şo bir cemiyeti hayriyenin balosunda gayet çirkin bir kadınla dans ediyordu. Kadın, dans esnasında Bernard Şo'ya:

— Üstad, her şeyi ümid ederdim amma sizinle dansedeceğimi hiç ümid etmezdim. Bilseniz ne kadar memnunum.

Dedi, Bernard Şo cevap verdi:

— Vazifemi yapıyorum, malûm ya bu balo bir hayır balosudur.

İngiliz centilmenlerinin
Şemsiyeye verdikleri
Kıymet

Yağmurlu zamanlarda her İngiliz centilmeni için şemsiye pek zaruri bir ihtiyaç sayılmakta ve şemsiye istimali İngilterede olduğu kadar hiç bir yerde taammüm etmiş bulunmamaktadır. Geçenlerde cenubi Fransadan dönmekte olan İngiliz maliye nazırı Sir John Simon Floktonda kendisini Londraya getirecek trenine girdiği sırada şemsiyesini vapurda unuttuğunu fark etmişti. Hazır bulunanların nazarı dikkatini celbedecek surette hiç kimseye bir şey söylemeden hemen trenden inip limana doğru koşarak vapurun iskelesinden tırmanmaya başla-mıştı. Bir kaç dakika sonra nefes nefese trenye yetişen İngiliz maliye nazırı şemsiyesini elinde sallamakta ve kaybettiği malını bulduğundan dolayı beşuş bir çehre ile etrafındakilere tebessüm etmekte idi.

Cenaze merasimini
hazırlayan kadın

Gayet garib bir surette giyinmiş ihtiyar bir İngiliz kadını, Londra'nın en tanınmış tabutçu ve ölü teçhiz ve tekfin cisi mağazasına giderek, uzun ve hararetli bir pazarlıktan sonra bir tabut ismarlamış, ve bütün bir cenaze alayı ücretini 20 İngiliz lirasına pazarlık etmiş. Bir müddet geçince de:

— Daha ölmedim. İşte adresim. Ölünce mutabık kaldığımız fiatla cenazemi kaldırırınız, demiş. Tezgâhtarın şaşkın bakışları altında dükkândan çıkmış.

Hayat safhaları..

Sözün Kısası

Bir serom
Münasebetile

E. Talu

Fen, nihayet, sıcak memleketlerde birçok insanların ölümlüne sebep olan akreb ısırmasına karşı da bir serom buldu.

İlim âleminin durmadan çalışması hergün yeni semereler veriyor. İhtimal ki yarın, öbür gün, beşeriyeti kemiren bir sürü hastalığın da devası keşfedilecek. Belki bir zaman gelecek, ölüme de çare bulacaklar. Evlâdının acısını, laboratuvarlarda çalışmakla avutmak isteyen tayyareci Lindberg, «İnsan denilen meçhulün meşhur müellifi, doktor Aleksî Karel ile birlikte sun'i kalb yapmağa uğraşiyor. Muvaffak olduğu takdirde, bu icadın, dünyada yapacağı inkılâb ölçülecek gibi değildir.

Osmanlı şairi Fikretin:

Bir gün yapacak fen şu siyeh toprağı

Her şey olacak kudreti irfanla, inan-

Keremeti herhalde tahakkuk edecek. Eslâfımızın peşinde koştukları ne kadar muhal hayaller varsa hakikat olacak. Sımanın müsbet ilimler sırasına girdiğini göreceğiz.

Böylece, iki milyar insan maddî huzura, refaha, hattâ ölmezliğe - lâyetmutluğa- erişecek. Ah, ne iyi olacak!

Hiç öyle sanmayın. Maddî huzurla, refahla iş tamam olmuyor. Saadeti mutlaka temin eden, ne akrepler arasında korkusuz yaşamak, ne basılan toprağın altın olduğunu görmek, ne de mezarın soğuk endişesinden vareste kalmaktır.

Manevî huzur olmadıkça, manevî emniyet teessüs etmedikçe, maddiyatın on paralık kıymeti olamaz.

Fen, akrebin, yanında solda sıfır kaldığı iftiranın, hasedin, kinin, hiyanetin seromonu bulmadıkça, beşeriyet mutlak huzura, mutlak saadete kavuşamaz.

Bilâkis, bu saydığım fenalıklar içimizde kaldıkça, akreb seromları, meselâ dünyanın ıssız köşelerinde kendi hallerinde yaşamakta olan bir sürü biçarelerin yurd-larına daha emniyetle basın yapmamıza, toprağın altın olması fütuhat istihamızın artmasına, ölüm endişesinin ortadan kalkması, her türlü suiistimale ve fezahele dalmamıza sebep olur diye korkarım.

Halbuki iftirayı, kini, hasedi, hiyaneti tedavi ve bertaraf edecek olurlarsa bu köhne dünya ancak o zaman biraz nefes alır.

İşte, beşeriyetin sonsuz minnetine istihkak kesbedecek âlim, bunlara karşı birer serom keşfedecek olandır!

E. Talu

Millî bankalar
Direktörleri ay
sonunda dönüyorlar

Ankara 10 (Hususi) — Londrada bulunan millî bankalar direktörleri ayın sonuna doğru buraya dönmüş bulunacaklardır. Müzakereler müsabet bir cereyan takib etmektedir.

General Kâzım Dirik
Ankarada

Ankara, 10 (Hususi) — Trakya Ummü Müfettişi General Kâzım Dirik bugün geldi, Vekâletlerle temasa baş-ladı.

TAKVİM

MART											
Kümü sene			11			Arabî sene			1357		
Şubat			Resmî sene			Kasım			124		
26			1938								
CUMA											
Güneş				Muharrem				İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
12	08							3.	0.	32.	
6	18							4	42		
Öğle											
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	14	9	32	12	—	1	31				
Z.	12	24	16	42	18	11	19	42			

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Beşiktaşta Yıldız caddesinde oturan Samiye isminde bir kadın kapalı çarşıda bir kuyumcu dükkânına gitmiş, altın bilezik alacağını söylemiş, birkaç bileziğe bakmış, beğenmemiş ve dükkândan çıkmıştır.

Kadın dükkândan çıktıktan sonra kuyumcu kadına gösterdiği bilezikleri toplarken bir bilezik nazarı dikkatini celbetmiş, tedkik edince bunun demirden yapılmış, fakat altınla yaldızlanmış bir bilezik olduğunu anlamış, az evvel dükkâna gelen kadının bu demir bileziği altın bir bilezikle değiştirdiğini farkederek hemen polise baş vurmuş.

Polis te henüz o civarda bulunan Samiyeyi yakalamış ve cürmü meşhud mahkemesine tevdi etmiştir.

Kadının mahkemede bu işi izah etmek üzere söylediği şey şudur:

— Ben bıraktığım bileziği bu kuyumcudan almıştım. Değiştirdiğim bileziğin ayıdır. Ben şimdi şu elimde bulunan bileziği pazarlık etmiş ve sardırılmışım, fakat eve gidince paketten şimdi kuyumcu dükkânında bıraktığım demir bilezik çıktı. Ben de sahte bileziği getirdim, dükkâna iade ettim ve pazarlığımı yaptığım bileziği aldım.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Alman - İngiliz temaslarından Londra bir netice beklemiyor

İngiliz ve Alman Hariciye Nazırları arasındaki ilk görüşme iki buçuk saat devam etti

Londra 10 (Hususi) — Alman hariciye nazırı Von Ribbentrop bu sabah saat 11 de Lord Halifax'ı ziyaret etmiştir. İki nazır arasındaki görüşme iki buçuk saat devam etmiştir. Alman nazırı öğleden sonra da hariciye başmüsteşarı Van Sittart ile görüşmüştür.

Von Ribbentrop hariciye nezaretine geldiği vakit, komünist gruplarının hasmane bağışmalarına karşılık polis mümayişçileri dağıtmıştır.

Siyasi mehafilin kanaatine göre, müstakbel İngiliz - Alman müzakerelerine başlangıç teşkil eden bu temaslardan ümit bahş bir netice beklenmemektedir. Zira İngiltere için Alman taleplerini is'af etmek mümkün değildir.

Hamburger Zeitung gazetesinin mevsuk kaydile bildirdiğine göre, Almanyanın başlıca şartları şu altı noktada hülâsa edilebilir:

- 1 — Milletler Cemiyetinden ve kolektif emniyet sisteminin kat'î surette uzak kalmak.
 - 2 — Siyasi ve iktisadi konferanslardan sakınmak.
 - 3 — Müstemleke meselesini ön plâna almak.
 - 4 — Siyasi meselelerde ve bilhassa müstemleke hususunda kat'iyen pazarlığa girişmemek.
 - 5 — Bilhassa İspanyada komünizme karşı mücadele etmek.
 - 6 — Almanya hududları haricinde yaşayan Almanların hareket serbestisine mâni olmamak.
- Gazetenin anlattığına göre Almanya, ancak bu şartların kabulünden sonra İngiltere ile müzakereye girişebilecektir.
- Von Ribbentrop, yarın öğle yemeğini başvekil Chamberlain ile birlikte yiyecek ve Lord Halifax'la başlamış olduğu görüşmelere devam edecektir.
- Bu görüşmeler hakkında tebliğ neşredilmeyeceği anlaşılmaktadır.

Londra 10 (A.A.) — Bütün renklere mensub gazeteler, Von Ribbentrop'un Londra seyahatle İngiltere - Almanya arasında faydalı müzakerelerin başlayabileceğinde şüphe gösteriyorlar.

Taymis gazetesinin siyasi muharriri diyor ki:

«Büyük Britanya hükümeti İtalya ile olduğu kadar Almanya ile de bir itilâfa varmak arzusundadır. Berlin ile olan temasların Roma ile olduğu kadar takip edilmemiş olması ve Avusturya hâdiselerle bunların Çekoslovakya'daki akislerinin Avrupa'yı teskin hususundaki gayretleri güçleştirmesi İngilterenin kabahati eseri değildir. Zaten Almanya ile İngiltere arasındaki mukarretini temin hususunda tesadüf edilen güçlükler, her şeyin fevkinde olarak, Almanlar tarafından ileri sürülen şartlardan doğmaktadır.»

Londra 10 (A.A.) — Fon Ribbentrop, Lord Halifax ile iki saatten fazla görüşükten sonra saat 19,30 da Hariciye Bakanlığında çıkarken, kapıda toplanmış olan 300 kişinin hasmane tezahüratı ile karşılaşmıştır.

Fon Ribbentrop elçilik otomobiline binerken Komünist selâmı veren birkaç genç, «Defol Ribbentrop» diye bağırarak yaklaşmışlardır. İki genç derhal polis tarafından tevkif edilmiştir. Bununla beraber, otomobil, polis otomobillerinin arasında harekete geçtiği esnada aynı sözler birkaç defa tekrarlanmıştır.

Londra 10 (A.A.) — Fon Ribbentrop bu akşam Hariciye Bakanlığında tekrar gelerek Van Sittart ile görüşmüştür.

Fon Ribbentrop yarın öğleden sonra Berline hareket edecektir. Yarın sabah Kral tarafından kabul edilecek ve öğle yemeğini Chamberlain ile yiyecektir.

Bu Sabahki Gazetelerde Gördüğümüz Fikirler

Cumhuriyet — Yunus Nadi «Mektepleri - mizde disiplin meselesi» inden bahsetmekte: — Türkiye'de cemiyet yeni bir rejimle yeni bir hayata intibak etmeğe çalışıyor, bu yeni cemiyette her feridin iyi yetişmesi lâzımdır. Bugünün talim ve terbiyesinden bunu istiyor, bunu bekliyoruz. Zamanımızda hayat kavgası trajik mahiyetler arz etmektedir. Okuyup öğrenmeden sınıf geçmek gayretli ile taşkınlıklar gösteren bazı haylazlar iste bu facianın daha kendileri hayata çıkmadan filizini yükseltmiş erkenci fidanları gibidir. falakaya hiç hacet olmaksızın hocasına el kaldıran bir bedbahtın cemiyetteki yeri daimî kapı açığı olacak, ve bütün hayatına öyle de kalacaktır. Bu işte bütün millet, bütün memleket ve olanca teşkilât ile bütün devlet hocanın tarafındadır» demektedir.

Tan — Ahmed Emin Yalman Anadolu'da seyahat kolaylıkları başlıklı makalesinde Anadolu'da 20 vilâyet dolaşmış olan bir ecnebi dostu ile konuştuklarını anlatarak memlekette turizmi daha kolaylaştırmak için devlet demiryollarına iki mühim vazife düştüğünü, bunlardan birinin memleketin rehberini hazırlamak, ikincisinin de Anadolu'nun temiz bir otelden mahrum belli başlı şehirlerinde oteller vücuda getirmek olduğunu yazmaktadır.

Kurun — S. Gezgin bugün yazdığı fıkrada Greta Garbonun evlenmesi vesilesiyle kopan gürültü ve uyanan alâkadan bahsediyor. Neticede, zavallı artıstin kendisine karşı duyulan tecessüslerden ne kadar muztarip olduğunu kaydettikten sonra diyor ki: «Şöhreti bir zevk gibi düşününlerin kullakları çınlasın. Şöhren yalnız afet değil bir zindandır da...»

Hatayın intihabat nizamnamesi

Cenevre 10 (A.A.) — Anadolu ajansının hususi muhabiri bildiriyor: Hatay intihabat nizamnamesini tedkik ve tadile memur beşler komitesi Hataya gitmiş olan Milletler Cemiyeti komisyonunun hazırladığı nizamname ile Türkiye tarafından tevdi olunan mukabil proje üzerinde üç gündür müzakerelerde bulunmaktadır. Bu iki projenin bazı maddelerinin tedkik ve münakaşası henüz devam ediyor.

Antakya'da tazyik şiddetlendi

Adana 10 (Hususi) — Antakya'da tazyik ve tedhiş yeniden şiddetlenmiştir. İttihadi Vatanîciler Kırıkhan şubelerinde dün gece yaptıkları bir toplantıdan sonra sokağa çıkarak tabanca sıkmağa başlamışlardır. Mahalli hükümet buna mukabele etmemiş, bilakis müzahir dayanmıştır.

Antakya'daki bütün daireler mühürlerini «Suriye Cumhuriyeti» ibaresiyle yenilemişlerdir.

Şam hükümetinin propaganda komiseri de Antakya'ya gelmiştir. Arablara yeniden tahrikâmiz beyannameler dağıtılmıştır. Arab gazeteleri neşriyatlarını şiddetlendirmişlerdir.

Ankara Radyosunda Karmen

Ankara 10 (Hususi) — Ankara radyosunda bu akşamdan itibaren radyo fonik temsiller başlandı. İlk temsil stüdyo artistlerinin iştirakile Karmendi, yüksek tahsil görmüş gençlerden mürekkep hey'et temsillere bir hafta devam edecektir.

Cezayirde istifa eden belediye reis ve âzalarının sayısı 320 yi buldu

Cezayir 10 (A.A.) — Cezayir eyaletinde Violet-Blum projesine karşı protesto hareketi devam etmektedir. Dün de Cezayir, Oran ve Konstantin belediye reisleri istifa etmiştir. Bütün Cezayirde istifa eden belediye reisleri ve belediye meclisleri azasının adedi 320 yi bulmuştur.

Emden Korfu adasında

Atina 10 (Hususi) — Alman «Emden» kruvazörü dün Korfu adasına gelmiştir. Kruvazörde deniz zabıt namzedleri bulunmaktadır.

Belçika kabinesinde

Brüksel 10 — Maliye nazırı Deman, sihi sebeplerden dolayı istifa etmiştir.

Siyaset ALEMİNDE

● Fransız kabinesinin istifası

Yazan: Selim Ragıp Emeç

So n Postanın dünki nüshasında kaydedildiği gibi, Fransız kabinesi gene dün öğleden sonra Fransız Cumhurreisine istifasını verdi. A7-rupanın içinde bulunduğu bugünkü siyasi şartlar içinde vukubulan bu istifanın büyük tesirleri olacağı muhakkaktır. Münhasıran dahilî sebeplerden doğan bu hâdisenin basit izahı olarak, geniş bir sosyalist ve komünist ekseriyetine dayanan Şotan kabinesinin bu grupların müzaheretinden mahrum kalmış olması gösterilebilir. Hakikatte Şotan kabinesi, bu iki partinin mutedil bulunduğu iç siyasetinden ve Fransız efkârı umumiyesinde bir ahenk ve anlaşma teminine matuf barıştırmacı hattı hareketinin kurbanı olmuştur.

Malûm olduğu üzere Fransada sol ceyreyan çok kuvvetlidir. Yarın, belki bu meyelân hafifliyebilir. Halbuki bugün için, bu bakımdan, vaziyet sosyalistlerle komünistlere müsaiddir. Bundan bilistifade, bu partiler, bütün içtimai ve iktisadi iddialarını tahakkuk ettirmeye çalışıyorlar ki, işin zorluk doğuran tarafı da bu oluyor.

Bu arada millî müdafaa tahsisatının mahalline tamamen sarfını temin maksadile ahiren hükümetçe bulunan hususî formülde, Şotan hükümeti ile onun sosyalist ve komünist müzahirleri arasında yeni bir ihtilâf mevzuu olmuştur. Avru-

padaki vaziyetin gün geçtikçe ciddi bir şekil aldığı gören Şotan hükümeti, bir taraftan millî müdafaa cihazlarını kuvvetlendirecek tahsisatlar alırken, diğer taraftan bu tahsisatın mahalline sarfedilmesini temin eyileyecek bir hususî kasa meydana getirmeye çalışıyordu. Çünkü, Şotan kabinesine takaddüm eden Leon Blum hükümetinin maliye nazırı olan Vensan Oryol, millî müdafaa işlerine sarfedilmek üzere meclisî ayırdığı yedi milyarın beşini birden sosyalistlerle komünistlerin içtimai ıslahat işlerine tahsis etmekten çekinmedi. Bu, geçmişe aid acı bir tecrübe idi. Şotan hükümeti, bu bahiste istikbali temin eyileyecek bir emniyet tedbiği almak istedi. Zaten istenmiye istenmiye müzaheretini gördüğü bu grupların gayzını tahrik etmekten başka bir şey yapmadı. Bu sırada istediği geniş salâhiyetler meselesi, bir prensip davası yapıldı ve ademi itimadla karşılandı. Bu defaki istifanın kısa tarihçesi de bundan ibarettir. — Selim Ragıp Emeç

Büyük Faşist Meclisi toplandı

Roma 10 (A.A.) — Büyük faşist meclisi bu akşam Mussolininin riyaseti altında toplanmıştır. Bu fevkalâde mühim toplantının ruznamesinde bilhassa enternasyonal vaziyet hakkındaki raporlar vardır.

Müdhiş bir fırtına

Taihoku (Formoz) 10 (A.A.) — Dün akşam çıkan şiddetli bir fırtına yüzünden adanın şimal muntakasında kâin Giranda 27 ev yıkılmış ve 100 ev de ciddi surette hasara uğramıştır. Üç bahkçı gemisi, 22 kişiden ibaret olan mürettebatı ile birlikte kayıbdır.

Dr. Schacht'ın vazifesi temdid edildi

Berlin 10 (Hususi) — Alman devlet bankası umum müdürü Dr. Schacht, bu vazifesinde dört sene müddetle tekrar ipka edilmiştir.

Dr. Schacht'ın vazifesi bu ayın 16 sında sona ermekte idi.

9 zuncu mektebde merdivenden düşen Hulûsi öldü

Kasımpaşada dokuzuncu ilk mekteb talebesinden 11 yaşlarında Hulûsinin mekteb merdivenlerinden düşerek hastaneye kaldırıldığı yazmıştık. Hulûsi kaldırıldığı Şişli Etfal hastanesinde bu sabah ölmüştür.

Franko kuvvetleri bütün cebhede taarruza geçti

Harb devam ediyor. Tayyareler bir hastaneyi tahrib ettiler, 105 hasta öldü

Londra 10 (Hususi) — İspanyadaki harb, havalanın düzelmesiyle tekrar şiddetlenmiştir. Franco kuvvetleri, Aragon'da, 80 kilometrelik bir cebhe üzerinde taarruza geçmişler ve sekiz kilometre derinliğinde ilerlemişlerdir.

Ağır topların ve tayyarelerin iştirakile yapılan bu taarruzun gayesi, toprak kazanmaktan ziyade hükümetçilerin elinde bulunan Saragos - Barselon yolunu kesmektir.

Franko kuvvetleri Madrid cebhesinde de faaliyete geçerek, askeri ehemmiyeti haiz bir tepeyi işgal etmişlerdir.

Barselon 10 (A.A.) — Millî Müdafaa Nezareti bildiriyor: Şark cephesinde, düşman, sabah erken, bu bölgede birden bir hücumda kalkmış ve tayyare, tank ve topçu faaliyeti ile yapılan hücum neticesinde Fuendetidos köyünü geçirmiştir.

Moskova mahkemesinde doktorların itirafları

Doktor Kazakof eski Gepeu reisi Yagoda'nın emrile ölüm plâni hazırladığını söyledi

Moskova 10 (A.A.) — Tass Ajansı bildiriyor: Mahkeme Kazakof'un isticabına geçmiştir. Kazakof 933 senesinde Levinle konuştuktan sonra Yagodanın kendisini çağırduğunu ve tahti tedavisinde bulunan Menjinskiyi öldürmek üzere tedbir almaya talebinde bulunduğunu söylemiştir. Bu ölüm plânı Kazakof'ın Levin tarafından tertib edildiğidir. Plâna nazaran Menjinskide hın-naki sadır hem de branş asmi bulunduğu için bu hastahaklardan birinin tedavisinde diğer hastahakta kullanılması memnu olan ilaçlar verilmesi kararlaştırılmıştır. Bu surette Kazakof'un hazırladığı kalb hastahakına mahsus ilaçlarla Lysatesler hastanın vücudunu harap etmiş ve bu suretle tatbik olunan iki tedavi müddeti neticesinde Menjinski ölmüştür.

Kazakof bu caniyane hareketleri sırf Yagodanın kendi düşmanlarını sımsıkı bağlayarak kendisine de mesleğinde terakkiler temin edeceğine emin olarak yaptığını itiraf etmiştir.

Kazakof müddeumumunun bir sualine cevab olarak, hükümetin kendi emrine fen-

Ankara hapishanesinde matbaa

On beş bin lirahık iş muvaffakiyetle başarılı

Ankara, 10 (Hususi) — Ankara hapishanesinde kurulan matbaa ve mücellidhane 150 mahkûmdan müteşekkil kadrosile işlemektedir. Evvelce okuyup yazma bilmeyen ağır ceza mahkûmlarından mürekkep işçiler son dokuz ay zarfında on beş bin liraya yakın sipariş almışlar ve işlerini muvaffakiyetle başarmışlardır.

Buradaki meslekdaşların matbaanın nasıl çalıştıklarını tedkik edebilmeleri için Ankara müddeumumisi Baha Arkan tarafından önümüzdeki salı günü gazetecilere hapishanede bir çay ziyafeti verilecektir.

Ziraat İşletme Kurumunun faaliyeti

Ankara 10 (A.A.) — Devlet ziraat işletme kurumunun memleketin muhtelif noktalarında vücuda getirdiği teşkilât bu muntakalarda köylülerle sıkı temasta bulunarak buralarda mahsulünü daha iyi hazırlamasına ve harmanın daha iyi vasıtalarla ve iyi usullerle yapılmasına, bu muntakaların ağaçlanmasına çalışmaktadır.

Leh Hariciye Nazırı Romada neler görüştü?

Varşova 10 (A.A.) — Gazeta Polska, B. Bekin Roma görüşmeleri hakkında yazdığı makalede, başlıca mevzuun Tuna hâvzası vaziyeti ve batı Avrupasının büyük devletlerle münasebatı olduğunu ve bütün sahalarla tam bir anlaşma tesis edildiğini bildirmektedir.

Bulgaristanın Yeni meb'usları

Sofya 10 (A.A.) — Yarı resmî Dnes gazetesi, pazar günü yapılan seçimden sonra yeni seçilen mebusların iki sülüsü tarafından verilen beyanatı neşretmektedir. Bu beyanatta, yeni mebuslar, bugünkü hükümetin noktai nazarı ile tam surette hemfikir olduklarını ve hükümetin politikasına müzaherete karar vermiş bulduklarını bildirmektedir.

mesâlisi için en mükemmel enstitülerden birini tahsis etmiş bulunduğunu ve bu iş için mühim meblağlar verdiğini söylemiştir.

Bundan sonraki ifadelerinde Kazakof, kendisini Yagodanın elinde kör bir âlet imiş gibi göstermeğe çalışmıştır. Fakat müddeumumi Yagodanın bu caniyane hareketlerini meydana çıkarmak istemiyip olup olmadığını ve ilâçlarının hazırlanmasında hiç bir kontrol mevcut olmadığını nazaran Yagodanın emirlerini harfiyen ıcr etmemesi imkânı bulunup bulunmadığını ve nihayet Menjinskiye karşı öldürücü bir tedavi sistemi tatbik edilecek yerde fayda verecek ve hiç olmazsa zarar vermeyecek bir sistem üzerinde yürümek ihtimalinin bulunup bulunmadığını sorduğu vakit Kazakof, bunlara doğrudan doğruya cevab vermemiştir.

Müddeumumî aynı suali kendisine sorduğu vakit müttehlm Levin Kazakof'un ilâçlarının kimse tarafından kontrol edilmesine imkân bulunmadığını, çünkü bu ilâçların Kazakof tarafından en mahrem bir surette saklanılmakta olduğunu beyan etmiştir. Müddeumumî aynı suali eksperlere tevcih etmiştir.



Eminönü meydanının açılmasına Nisanın birinci günü başlanacak

Eminönünde yeni yapılacak apartmanların pencere ve kapılarının Yenicamiin pencere ve kapılarına benzemesine dikkat edilecek

Valide hanımın yıkılması etrafında Belediye ile Vakıflar Umum Müdürlüğü arasında yapılan muameleler henüz sona ermemiştir. Her iki taraf arasında yapılan anlaşma Nafia Vekâleti tarafından tasdik edilip geldikten sonra istismlık muamelesi başlayacak ve Valide hanımın tapusu Belediye üzerine geçirilecektir. Bu muamele sona erdikten sonra Valide hanı müstecirlerine istismlık kanununda gösterilen on beş günlük mühlet verilecektir.

Vakıflar idaresi Valide hanından her ay iki bin beş yüz lira kira almaktadır. Her türlü muamele tekemmül etmeden müstecirlerin işgal etmiş oldukları daireleri terketmelerine müsaade edilmeyecektir.

Valide hanından temin edilen kira bedeli Valide camiine ve bazı emlakın teminine harcanmaktadır. Vakıflar idaresi epeyce yekûna balığ olan kira bedelinin vaktinden evvel mahrum kalmak istememektedir.

Bir nisandan itibaren Eminönü meydanının açılması için ilk kazma atılacaktır.

Eminönü meydanı açıldıktan sonra etrafında kalan binaların olduğu gibi bulunmalarına müsaade olunmayacaktır. Meydandan itibaren biri Hünkâr köşküne, diğeri de Hale doğru iki cadde uzayacaktır. Hünkâr köşküne doğru gidecek caddenin iki tarafı ağaçlarla; Hale giden yolun iki tarafı ise apartmanlarla bezeneyecektir.

Meydanın etrafını kaplayan apartmanların modern Türk tarzı mimarisinde olması istenecektir. Bu apartmanların kapı, pencere vesaire aksami Yenicamiin kapı ve pencereleri tarzında olmasına dikkat edilecektir.

İnşaat kalfaları müstakil iş yapamayacaklar

Belediye fen heyeti tarafından inşaat mühendislerinin vazife ve mes'uliyetlerine dair hazırlanan talimatname Şehir Meclisinin nisan ayı toplantısına sevk edilecektir. Bu talimatname ile inşaat mes'uliyetini inşaat mühendisleri ve mimarları üzerine alacaktır. Kalfalar müstakil inşaat deruhte edemeyecektir.

Poliste

Bir gazete müvezzii denize düştü

Kocamustafapaşada oturan gazete müvezzilerinden on beş yaşlarında Nihad gazetesine satmak üzere Kadıköy vapuruna giren ayağı kayarak denize düşmüşse de civardaki sandalcılar tarafından kurtarılmıştır.

Otomobil kazaları

Vatman Halimin idaresindeki 831 numaralı tramvayla şoför Mahmud tarafından kullanılan 40 numaralı Tekirdağ plakalı kamyon Dördüncü Vakıf han önünde çarpışmıştır. Her ikisi de ehemmiyetli surette hasara uğramıştır. Kazanın kamyon şoförünün seyrüsefer nizamlarına ademi riayetinden ileri geldiği anlaşılmalıdır şoför hakkında takibatı kanunîyeye tevessül olunmuştur.

Şoför Alinin idaresindeki 2530 numaralı taksit otomobil Köprü üstünden geçen Felemenk tütün deposunda çalışan 23 yaşlarında Remziye isiminde bir kadına çarparak bacağın yaralanmış, şoför yakalanmıştır.

Şoför Saimin idaresindeki 2710 ve şoför Alinin kullandığı 2629 numaralı taksit otomobilleri arasında Galata köprüsü üstünde bir çarpışma olmuş, otomobiller boş olduğu için nüfusa bir zayıf olmamış, otomobillerin her ikisi de muhtelif yerlerinden hasara uğramıştır.

İki sıvacı ustası beş metreden yere düştüler

Beyoğlunda İstiklal caddesinde bir bina için tamir işinde çalışan Mustafa ve Niko isimindeki iki sıvacı ustası 5 metre irtifadan yere düşerek, her ikisi de vücudlarının muhtelif yerlerinden yaralanmışlar ve berayı tedavi Beyoğlu hastanesine kaldırılmışlardır.

Bir kadının kolu kırıldı

Üsküdar'da Solak Sinan mahallesinde oturan 28 yaşlarında Memduha evinin merdivenlerinden inerken ayağı kayarak düşmüş, sol kolu kırılmıştır.

Yangın başlangıçları

Kadıköyünde Yoğurtcu park caddesinde Nimet isiminde bir kadına ait ahşap evde, Balatta Süreyyapaşa mensucat fabrikasında iki küçük yangın başlangıcı olmuşsa da her ikisi de büyümesine meydan verilmeyen söndürülmüştür.

Şehir işleri:

Hamamcılar Ankaraya hey'et gönderdiler

Şehir Meclisi hamamlara verilecek suyun metre mik'abını 15 kuruştan 10 kuruşa indirmiştir. Hamamcılar yeni tarifeden memnun kalmamışlardır. Suyun ancak metre mik'abı üç veya dört kuruşa verildiği takdirde hamamcılıkta kâr temin edilebileceği iddia olunmaktadır. Hamamcılar Cemiyeti, kendi nokta nazarlarını alâkadar makamlara anlatmak üzere iki kişilik bir hey'eti Ankaraya yollamıştır.

Ankara - İstanbul tayyare seferleri Nisanda başlıyor

Ankara ile İstanbul arasındaki tayyare seferlerine aybaşından itibaren başlanacaktır. Seferler her sabah ve akşam yapılacaktır. Pazar günleri İstanbul ile Ankara arasında tenezzüh seferleri ihdas edilmeye de muhtemeldir. İstanbul tayyare istasyonu müdürü Abdullah seferler etrafında direktifler almak üzere Ankara'ya gitmiştir.

İzmir, Adana, Ankara ve İstanbul arasında ihdas edilmesi mevzuu bahsolan tayyare postalarının ne zaman başlayacağına dair henüz malûmat verilmemektedir. İzmir ve Adana tayyare istasyonlarının inşası ikmal edilmek üzere.

Haliç şirketinin Belediye aleyhine yeni bir davası

Belediye ile Haliç vapurları şirketi arasındaki ihtilâf gittikçe büyümektedir. Bir taraftan Belediye, muvakkat işletme idaresini daimî işletme haline ifrağı tasavvur ederken, diğer taraftan da, şirket, hukuk mahkemesinde, Belediye aleyhine yeni bir dava daha açmıştır. Şirketin davası, Belediyenin, şimdiki kadar ki hasılat ve temettüü, kendisine aid yüzde sekiz hisseyi aldıktan sonra, şirkete vermesi iddiasına müsteniddir. Şirket, aynı zamanda, kendi vesait ve gayri menkullerinin tamamen şirkete devrini de istemektedir.

Halbuki, Belediye de, vapur ve iskeleleri tamir ettirdiğini, birçok masrafları apaldığını, bundan dolayı da, Belediyenin şirketten alacaklı olduğunu ve bu alacağın ancak 939 yılı sonuna kadarki temettü ile ödenebileceğini iddia etmektedir. Haliç vapurları şirketi, bütün bu meseleleri görüşmek ve karara bağlamak üzere; heyeti umumiyesini, 17 martta fevkalâde bir içtimaa davet etmiştir. Bu içtımın pek hararetlî olacağı tahmin edilmektedir.

Ticaret işleri:

İspirto ve kolonya fiatları

Bu ayın on beşinden itibaren ispirto fiatlarının kiloda 50 kuruş kadar ucuzlayacağı ve her isteyene satılacağı hakkında Vekiller Hey'etinin bir kararname hazırladığı malûmdur.

Harcâlem olan ve en fazla satılan 200 - 350 kuruşluk kolonyaların kilosunun da, ayın on beşinden sonra 140-220 kuruş arasında satılması lâzım geldiği tabii görülmektedir.

Halbuki, bazı büyük kolonya âmil-leri diğer kolonya maddelerinin ucuzlamadığını ileri sürerek, kolonyaların ancak yüzde on nisbetinde ucuzlaması mümkün olduğunu söylemektedirler.

Büyük kolonya fabrikatörleri bazı temennilerde bulunmak üzere İktisad Vekâletine müracaat etmek için, aralarında bir toplantı yapmağa karar vermişlerdir.

Frank düşüyor

Fransadaki kabine buhranı haberleri üzerine frankta başlı başına sukut devam etmektedir. İki gün evvel Londra borsasında bir sterlin karşılığı 155,68 frank iken, evvelki gün 157,18, dün de 159 frank olmuştur. Şu hesaba ve sterlinin bugünkü rayicine göre, Fransa'da kabine buhranının şayi olduğu iki gün içinde, frank, 4,047 kuruştan 3,85 kuruşa düşmüş demektir. Bu da, bir frankda, 7 - 8 para kadar bir şey tutmaktadır.



DİKKAT: FİYATLARDA ZAM YOKTUR. PROGRAMA BUGÜN MATİNELERDE BAŞLANACAKTIR.



Kuruçesme cinayeti davası

Babası ile kardeşini öldüren katilin anası oğlunu bilekleri kelepçeli olarak iki jandarma arasında görünce bayıldı ve şahidlikten feragat etti

Adliye koridorları dün acıklı bir hâdiseye sahne olmuş, aynı sahneler az sonra Ağır ceza mahkemesinin salonunda da devam etmiştir.

Saat üç sularında mahkeme koridorunda birdenbire bir kadın çığlığı duyulmuş, buna mevkulların sırasından haykırarak bir ses cevaabı vermiştir.

— Korkma anne! Burası adalet kapısıdır. Hakikat ortaya çıkar.

Bu, oğlunu kelepçeli görünce heyecana düşen, ağlamaya, haykırmağa başlayan anasını teselliye çalışan baba ve kardeş katil, Zekinin se'idir.

Nihayet ihtiyar ana bitab düşerek bayılmış, inzibat teminine çalışan polis memurları ve jandarmalar suçluğunu anasından uzaklaştırmışlar, sükkunet avdet etmiştir.

Az sonra, mahkemeye alınan Kuruçesme cinayeti fallinin arkasında iki jandarma, iki polis memuru hazır bulunmuştur.

Şahid olarak celbedilen Zekinin ihtiyar anası Emine Zâhide ayıltılarak, iki kişinin kollarında şahid mevkiine getirilmiştir.

İhtiyar kadın reisin suallerine muntazam cevablar veremiyor, gayritabil hareketler yapıyordu. Birdenbire gene tehevürle kapılarak, bağırmağa ağlamaya başladı:

— Aman, beni affediniz. Bir şey diyemeyeceğim. Beni bırakın. Allahşıkınza bira-kın. Sonra, buraya tabut getirirsiniz. Ah! Evlâdım. Mazurdur o, affedin. Onu ben affettim. Allah da affedecektir.

Böyle çığm gibi dövünen, ağlayan ananın elindeki istidaiyi mübaşir alarak, reise verdi. İstida okundu. Mealinden kadının şehadet edemeyeceği ve ifadesinin okunmasını istemediği anlaşıldı.

Mahkeme bu talebi kabul ederek, Emine Zâhide şehadet etmeden dışarı çıkarıldı.

Bundan sonra içeri bir başka şahid, müteakiben suçlunun geçen cezası babasını asılı öldüren olduğunu iddia ettiği, kardeşi Sıddık almış. Suçlu kardeşini görmez tehevüre kapıldı. bağırmağa başladı:

— Bu adam şahid değil, bizzat mücrimdir. Onun yeri (kendi sırasını göstererek) burasıdır.

Suçlu yatırdıktan sonra dinlenen şahid şunları anlattı:

— Vak'a olduğu zaman uykudaydım. Anem ve Münire isimdeki akrabamız uyanırdılar, hâdiseyi bildirdiler. Derhal kalktım. Bu sırada, yüzü gözü kan içinde Zeki içeri girdi. Elinde tabanca vardı. Seni vurayım mı, diye bağırdı. Sükkunete davet edici sözler söyledim. Birlikde dışarı çıktık. Beni de vurmasından korkuyordum. Komşuya kaçtım. Ben, silah seslerini duymadım.

Kendi kazaatı sorulunca, şahid sözüne devamla:

— Zeki ötedenberi buhranlar geçirirdi. Kendisine deli nazarla bakardık. Bir kere bana silah almıştı, bir kere de baltayla üzerime yürümüşü. Bu hâdiseyi de tehevüre kapılarak yapmıştır. Babasının vasi olmak istiyordu, o da vasi yapsam da Râdiyi yaparım, seni yapmam diyordu.

Dedi.

Bu sırada tekrar tehevüre kapılan suçlu:

— Bu adam zabıtaca müsecceldir. Kasa hırsızdır. Hakikati ilân ediyorum ben.. Hâdiseden bir hafta evvel babasını sopayla dövmüşü. Bu adam babasının servetinden feragat etmişü. Şimdi yiyor diye haykırarak, kardeşinin sözlerini kabul etmedi.

Bundan sonra polis komiseri Lütfü ile diğer polis memurları şahid olarak dinlendiler. Vak'a olduktan sonra hâdiseye yerine

YILDIZ SİNEMASINDA

Bugün bütün dünya genç kızlarının model ittihaz ettiği DEANNA DURBİN'in büyük muvaffakiyeti

3 MODERN KIZ

Fransızca sözlü

TÜRK SİNEMASINDA

Büyük İhtilâl - Harb - Heyecan ve aşk filmi

İSTİKLAL FEDAİLERİ

(Fransızca)

Willi Birgel - Victor Staal - Hansi Knotek - Ursula Grabley

İPEK sinemasında KAHKAHA Haftası bugün başlıyor

Dünyanın En Büyük Komikleri Karşı Karşıya 2 BÜYÜK TÜRKÇE KOMEDİ FİLMİ BİRDEN.

1. - LOREL - HARDİ

FAKA BASMAZ (Türkçe sözlü)

2. - ÜÇ AHBAB ÇAVUŞLAR

(Türkçe sözlü dayanılmaz derecede gülmüçlü, taklidli komedi)



Müteferrik:

Dün bir resim sergisi açıldı

Ressamlarımızdan Muvaffak İhsan, eserlerinden mürekkebi bir sergi vücude getirmiştir. Sergi, dün Güzel Sanatlar Akademisinde açılmıştır. Sergide bazı devletlerin tanınmış adamlarının portre karikatürleri ve afiş nümunele-ri vardır. Muvaffak İhsan, san'at tahsilini Parisde bitirmiştir. Eserleri arasında çok güzel tablolar vardır.

Şişhane faciasını yapan tramvay tamir edildi

Şişhane yokuşunda devrilen ve müdhiş faciaya sebebiyet veren tramvay arabası makineleri değiştirilmek ve ahşab aksamı da baştanbaşa yenilenmek suretile ikinci mevki bir araba yapılmıştır. Yeni araba seferlere başlamıştır.

Ölçü ve ayarların kontrol müddeti uzatıldı

Ölçü ve ayarların teftişi için müddet Ağustos'a kadar uzatılmıştır. Şehrin muhtelif yerlerinde ölçü ve ayar memurlukları kurulmuştur.

Yaz saati Nisanda başlıyor

Dairelerde kış çalışma saati 1 Nisandan itibaren değiştirilecektir. Daireler sabahları 8,30 da açılacaktır. 12 - 13 öğle paydosudur. Akşam 17,30 da daireler kapanacaktır.

Kültür işleri:

Evrak hazinesinde tasnif işleri

Hazinei evrakda tarihî eserlerin tasnif muamelesi devam etmektedir. Fernan, muahedeler vesair vesikalar devirlerine göre ayrılmaktadır. Memleketimize gelen ve Türkçe bilen bazı ecnebi âlimleri de hükümetin müsaadesiyle icab eden vesikalar üzerinde tedkikler yapmaktadırlar.

Güzel San'atlar Akademisi

Güzel San'atlar Akademisinde bu sene yapılan inşaat ilâvesine 40 bin lira sarfedilmiştir. Bütün atölyeler güzel bir hale konulmuştur.

938 mali sene bütçesile de Akademinin daha mükemmel bir hale getirilmesine çalışılacaktır.

DOĞUM

Muhtelif il ve ilçelerden yazılar yazan gazetemizin yazı yardımcılarından öğretmen Sabri Tümkor'la Eşi öğretmen Nedime Tümkor'un bir erkek evlâdını dünyaya getirmiş ve adına da (Baskın Bora) konmuştur.

Babası gibi Baskın Bora Tümkor'un da Son Posta yazıcılarından olmasını dileriz.

gittiklerini, suçluda tehevür gördüklerini, tabancayı bir sandık içinde bulduklarını söylediler.

Duruşma, diğer şahidlerin celbi için talimat edildi.

Otobüs davasına Dün de devam Edildi

Otobüs münakaşasından çıkan davaya Asilye 1 inci ceza mahkemesinde dün de devam edilmiştir.

Duruşma Tan gazetesi muharriri İbrahim Hakkı'nın şahid olarak dinlenmesi başlamıştır.

Şahid telefonla randevu alarak, Avni Bayerin muayenehanesine gittiğini, konuştuklarını, Bayerin:

— Ahmed Emine bir arkadaş vasıtasıyla Beyoğlunda bir yerde tanıdım. Rubsaliye otobüs almağ için verdiğim 1000 lirayı Tan idarehancisine giderek, Yalmana dört saat huzurunda verdim dediğini, söylemiştir.

Avni Eyer bu şehadeti kabul etmemiş demiştir ki:

— Bu şahidin Tan gazetesinde çalıştığını eskidenberi bildirdim. Benimle mülakat yapmadı. Avukat Nuri ile aralarında bir hakaret davası vardı. Bunun için, Nurinin davadan feragatini rica maksadile, bana gelmişti.

Bundan sonra Akşamın yazı işleri müdürü Enis Tahsinle. Akşam muharrirlerinden Mustafa Ragıp şahid sıfatile dinlenmişlerdir.

Şahidler protestonamenin çekildiği akşam Bayerle telefonda görüştüklerini, din tabibinin 1000 lirayı Tan gazetesinde, dört şahid huzurunda verdiğini söylediğini, sonra Mustafa Ragıpbın muayenehanesine giderek, Avni Bayerin bir resmini aldığını, gerek bu resmin, gerekse mülakatın gazetede neşredildiğini söylemişlerdir.

Avni Bayer bunları kabul etmemiş, Akşam gazetesinin esasen kendi aleyhinde yazdığı söylemiş ve Ahmed Emine, Enis Tahsinin hisimlğini ıleri sürmüştür.

Reisin sualı üzerine, Ahmed Emin Yalman bu karabeti şöyle anlatmıştır:

— Enis Tahsinin validesi üvey amcamın kızıdır.

Şahid Vâlâ Nureddin gelmemişti. Mahkeme bir lira para cezasile teczisesine, ihzarını celbine ve diğer şahidlerin dinlenmesine karar vermiştir.

Toplantılar:

Şişli Halkevinde konferans

Bu akşam saat 21 de, Şişli Halkevinde doktor Niyazi Ali tarafından bir konferans verilecektir. Bu konferansın mevzuu «Çocuklarda difteri hastalığı ve korunma yolları» dir.

Konferans

Kadıköy Halkevinden: Bu akşam saat 21 de Evimiz salonunda Muvaffak Uyanık (Uludağ kış sporları) isimli projeksiyonlu konferans verecektir Konferansa herkes gelebilir.

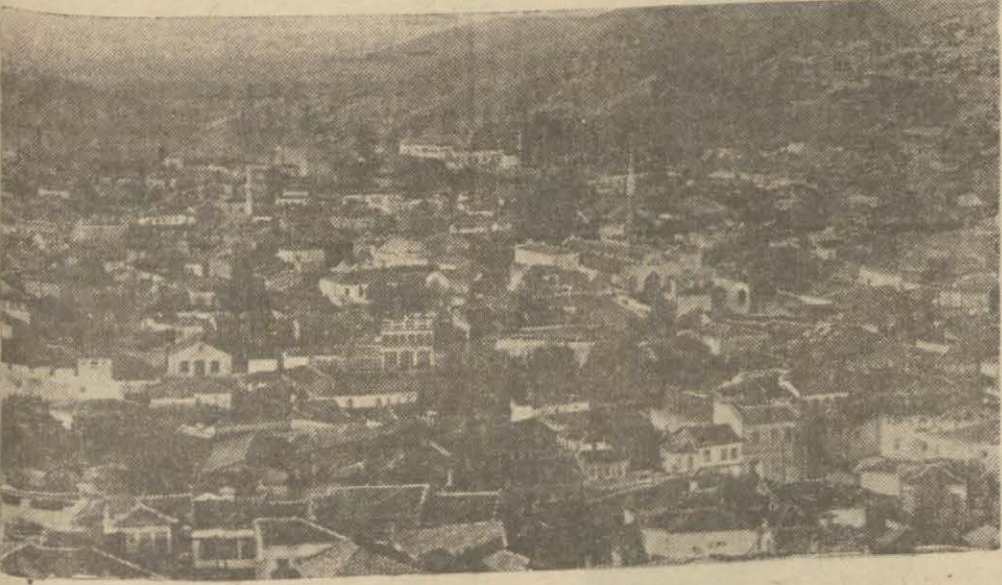
Konser

Kadıköy Halkevinden: Yarın akşam saat 21 de Evimiz salonunda Leman Dura Piyano konseri verecektir. Konsere herkes gelebilir.

MEMLEKET HABERLERİ

Bergama Halkevi daimî bir sergi açacak

Ayrıca Bergamada bir satış vitrini yapılacak, İngiliz seyyahlarının yemekleri Halkevi salonunda verilecek



Bergamadan bir görünüş

Bergama (Hususî) — Halkevi son yaptığı bir çalışma programında bir çok münevverlere konferanslar tevdi etmiştir. Sırasıyla bu konferanslara devam edilmekte ve halk tarafından yüksek alaka gösterilmektedir.

Son konferansı, orta okul tarih öğretmenlerinden Sabiha Onur vermiştir. «Aile hayatının menşei ve tekâmülü - Kadın ve cemiyetteki mevki» mevzulu konferansı 600 kişi dinlemiştir. Hatib pek çok alkışlanmış ve konferanslara sırasıyla devam edilecektir.

Halkevinde yapılan yeni seçim dolayısıyla Halkevi müntehiblere bir çay ziyafeti verilmiştir. Evin müze ve sergi kolu son yaptığı bir toplantıda Bergama mahsullerini teşhir için daimî bir sergi açılmasına ve ayrıca Bergamada yapılan el işleri ve dokuma sanayii ma-

Çanakalede bir aile faciası

Bir adam hem müstakbel gelinini, hem de gelininin kardeşini vurdu

Çanakale (Hususî) — Bayramiçe bağlı Hacı köyünden Ali oğlu Hüseyin bundan bir müddet evvel göçmen Mehmed kızı Safiye ile nişanlanmıştı. Safiye'nin kardeşi Ahmed eniştesi olacak Hüseyin'in annesile sevişmeğe başlamış ve bunu kocası Ali haber alarak göçmen Mehmede nikâhın bir an evvel yapılmasını ve bundan sonra da artık birbirlerine gidip gelmelerini söylemiştir. Bunu haber alan Hüseyin babasını sıkıştırmağa başlamış ve Ali de bu hallerden yeise düşerek Bayramiçe yolunda pusu kurmuş ve gerek oğlunun nişanlı Safiye'yi ve gerekse karisile sevişen Ahmed'i çifte tüfeğile ağır surette yaralamıştır.

Yaralılar Memleket hastanesine kaldırılmış Ali de yakalanarak ceza evine teslim edilmiştir.

Bursada gizli mekteb açan beş Musevi kadını daha yakalandı

Bursa (Hususî) — Burada, gene, evlerinde, ufak çocukları topluyarak ruhsatsız ders veren beş Musevi kadını zabıtaca yakalanmıştır. Bunlar, Ester, Vida, Mantula, Marin, ve diğer Esterdir. Bu beş kadın hakkında tahkikat açılmış, mahkemeye verilmişlerdir.

İki nişanlı genç sevdiklerini vurdular

Bunlardan biri henüz nikâh dairesinden çıkmıştı ve üzerinde gelinlik elbisesi vardı

İzmir (Hususî) — Basmahane istasyonunda bir yaralama vak'ası olmuş, Fatma isminde fakir bir kız, Şemsi isminde biri tarafından bıçakla yaralanmıştır. Bir işçi kız olan Fatma evvelce Şemsi ile nişanlanmış, fakat Şemsi nişan müddetini uzatmış, bir türlü kızla nikâh kıydırmağa yanaşmamıştır. Bu arada fabrikadan Ali isminde bir adam Fatmaya talib çıkmış, hemen nikâh yapılmasını da teklif etmiştir. Söz kesilmiş, nikâh muamelesine başlanılmış, nikâh günü tekrâr ettirilmiş, nikâh günü de Fatma gelinlik elbiselerini giyip evlenme dairesine gitmiştir. Nikâh merasimi yapıp bittikten sonra Fatma yanındaki Naciye isimli arkadaşı ile evine dönerken Basmahane istasyonunda eski nişanlısı Şemsi önüne çıkmış ve bıçakla kızı yaralamıştır. Şemsi yakalanmıştır. Fatma hastaneye kaldırılmış, tedavi altına alınmıştır.

Bayraklıda da bir adam nişanlısını vurdu

Bayraklıda da müessif bir hâdise olmuş, bir genç nişanlısını ağır surette yaralamıştır. Bayraklıda Sakız sokaklarında 18 sayılı evde oturan şoför Mehmed, dul bir kadın olan Bn. Mehpare ile nişanlıdır. Aynı evde oturmaktadırlar. Mehpare, nişanlısının malûmatı ve arzusu haricinde, Abdullah isminde bir adamın evine gitmiştir.

Bunu haber alan şoför Mehmed, sarhoş olarak tabancasını yanına almış, ve Abdullahın evine giderek Mehpareyi yanına almış, Abdullaha da evine gelmesini söylemiştir. Üç kişi beraberce şoför Mehmedin evine gitmişlerdir.

Şoför Mehmed, Abdullaha bir şey söyleyeceğini bildiren evin üst katına çıkarmış, sonra yanında Mehpare olduğu halde aşağı kata inerken tabancasını Mehparenin arkasından beş defa ateşlemiştir. Fakat karanlıkta kurşunlar hedefine isabet etmemiş, Mehpare korku içinde mutfak penceresinden bahçeye atlayınca arkasından yetmiş nişanlısı bir defa ateş ederek Mehpareyi kanlar içinde yerlere sermiştir.

Yaralı kadın hastanededir. Abdullah, yurkari kattan kendisini sokağa atarak firara muvaffak olmuştur. Suçlu suçunu itiraf etmiştir.

İzmirdeki benzin depoları faciasının muhakemesi mühim safhaya girdi

İzmir 10 (Hususî) — Temmuz ayı içinde Bayraklıda, Anadolu Petrol Şirketi depolarında on altı kişinin ölümü, bir kişinin de yaralanması neticesinden facianın muhakemesi, son celseyle ehemmiyetli bir safhaya girmiştir. Şirketin sahib ve mes'ul müdürü İtalyan tebaasından B. Karlo Sperko, tedbirsizlik, nizama riyazetsizlik, kontrol etmemek noktalarından on altı kişinin yaralanmasına sebebiyet vermektен suçludur.

Karlo Sperko'nun mahkemede tercüme edilen ifadesine göre, facia esasında vazife başında terk-hayat eden B. Ali Meftun, şirketin her türlü muameleye salâhiyyetli müdürüydü. Şirketin depolarında her türlü emniyet tertibatı almıştı. Yangın, müessif bir kaza neticesinde çıkmış ve bu elim ne-

ticeyi vermişti. Bu itibarla kendisinin ve müessesesinin hâdisede herhangi bir sun'î takdiri yoktur.

Ağırceza mahkemesi, Karlo Sperko ile Ollivia ve Ali Meftun arasında mevcut mukavelede Ali Meftun'un müdür olduğuna dair bir kayıt bulunmaması noktasında duruncu B. Sperko, Ali Meftun'un ehliyetine itimadı bulunduğunu, bilfiil müdürlük vazifesini gördüğünü, hattâ hükümetimizin petrol - benzin fiatlarının indirilmesi kararını müteakib vîâyetin ve belediyenin davetlerine Ali Meftun'un müdür sıfatıyla icabet ederek, diğer kumpanyalarca fiat tenziline yanaşmadığı zaman Ali Meftun'un kendisinden talimat almadan tenzilât fiatla satış yaptığını, bu esnada kendisinin Avru-

Avusturyadaki plebisit ortalığı karıştıracak mı?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Berlin 10 (A.A.) — Havastan: Alman matbuatının, Avusturya Plebisitine karşı şimdiye kadar susmuş olması Alman ricalinin Viyana kabine si tarafından alınan bu tedbire karşı duyduğu infialin bariz bir delilidir.

Filhakika Alman mehafili Şuşniğin bu teşebbüsünü Berchtesgaden anlaşmasının zihniyeti ile kat'iyen telif edilemeyeceği mütalesindedir.

Bu mehafilde kaydedildiğine göre, 12 Şubat'ta Hitler ile Şuşniğ arasında yapılan mülâkatta Plebisitin, daha çok zaman sonra yapılması derpisi olunmuştu. Almanya Plebisitin şartlarından da fevkalâde hoşnutsuzdur.

Kullanılan usul en vahim suiisti mallere yol açacak mahiyettedir :

1 — Müntehiblerin birkaç kere reylerini kullanmayacaklarına dair ortada hiç bir garanti yoktur. Çünkü Vatanperverler Cemiyetinin veya mümasil bir teşekkülün hüviyet varakasının ibrazı Avusturyanın istiklâli lehinde rey vermeğe kafidir.

2 — Vatanperverler Cemiyeti mensuplarına verilen rey kullanmak mezuhiyeti de bilvasıta bir tazyik teşkil eder. Bunlardan hiç biri Şuşniğ aleyhinde rey vermeğe cesaret edemeyecektir.

3 — Hükümetin 24 yaşından aşağı olanları Plebisite iştirak ettirmemesi asıl nasyonal sosyalistiğe kazanılmış olan gençliği Plebisitten uzak bulundurmakta.

Binaenaleyh Almanya'da Plebisitin hukukî şümülü ve bundan doğabilecek neticeler hakkında daha şimdiden kat'î bir ihtiraz dermeyan edilmektedir.

İngilterenin Almanya'ya ihtarı

Londra 10 (A.A.) — Öğrenildiğine göre İngiltere hükümeti, Berlindeki İngiliz sefiri Henderson'u pazar günü icra edilecek olan Plebisit münasebetile Alman Nasyonal - Sosyalistlerinin Avusturya halkı üzerinde hiç bir tazyik icra etmelerine İngilterenin atfetmekte olduğu ehemmiyete Alman hükümetinin nazarı dikkatini celbetmeğe memur etmiştir.

Avusturyada mücadele başladı

Viyana 10 (A.A.) — Avusturya, Şuşniğin davetine cevap vermeğe hazırlandı. İntihaba iştirak edecek kütlenin hey'eti mecmuasının 4 milyondan aşağı olması muhtemeldir. Bütün nazarı dikkat, Plebisite karşı hususî bir tarzda nefretlerini izhar etmekle iktifa ederek bu baktaki hattı hareketlerini bildirmemiş olan Nasyonal - Sosyalistlere matuf bulunmaktadır. Seys İnkâr'ın, tertib edilmiş olduğu şekilde, Plebisiti kabul etmiş olduğuna dair şayiye artık hiç bir kıymet atfedilmemektedir. Fakat Seys İnkâr'ın bu husus hakkında ortada dolaşan şayialara rağmen istifa etmemiş olması keyfiyeti, Başvekil tarafından ihdas edilmiş olan vaziyeti kabul etmiş olduğuna delâlet etmekten hâlî kalmamaktadır. Alman mehafilinin Avusturyanın vaziyetine karşı göstermekte olduğu alâkayı tebarüz ettiren bir hâdise vardır. O da, Fon Pape'nin yeniden Viyanada görünmesi'dir.

Viyana 10 (A.A.) — Pazar günü ya-

placak olan Plebisit için şimdiden mücadele başlamıştır.

Vatanseverler cephesi, her tarafa sadece «Avusturya» kelimesile Şuşniği gösteren muazzam afişler yaptırılmıştır. Vatanseverler cephesi tarafından sokaklarda bir çok propaganda kâğıd-ları dağıtılmaktadır. Bu cephe, halkı Şuşniğe rey vermeğe davet etmek için bir çok hoparlörler koymuştur.

Amele sendikaları da Şuşniğ lehinde bir çok mitingler tertib etmekte dirlir.

Öğrenildiğine göre Almanyanın eski Viyana sefiri Fon Pape'nin, bu sabah Viyanaya, Krallık taraftarlarının Lideri Prens Starhemberg de Yukarı Avusturyaya gelmiştir.

Viyana 10 (A.A.) — Linz şehri Nazileri, dün gece pazar günü yapılacak Plebisit şeraitini protesto eden tezahürlerde bulunmuşlardır. Naziler, bilhassa Plebisite iştirak etmek için konulan yaş kaydının yüksek olduğunu ve Plebisit tarihinin çok yakın bulunduğunu söylemektedir.

Naziler ile Plebisit şerefine bayram yapan Vatansever cephe mensupları arasında bazı çarpışmalar olmuştur. Polis tezahürçüleri dağıtmıştır.

Öğrenildiğine göre, Naziler Yukarı Avusturya hükümeti nezdinde protestoda bulunmuşlardır.

Halkın yüzde Yetmiş beşi

«Hayır», diyecek!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu vaziyette Avusturya Nazileri propaganda yapmaya tabii imkân bulamayacaklar, asıl taraftarlarını teşkil eden gençlerin müzaheretinden de mahrum kalacaklardır.

Hükümet taraftarlarının söylediklerine göre ise neticenin şimdiden belli olusunun sebepleri büsbütün başkadır. Bu sebeplerin başında Avusturya Almanlarının kültür ve mezheb bakımından Almanya Almanları ile tamamen aksi terbiye almış olmaları gelir. Avusturya Almanları Alman kanı taşırlar, Almanca konuşurlar, fakat asırlardanberi muhtelif ırkların birleştikleri köşe başında Prusyanın sert idaresine benzemeyen bir idare tarzına alışmışlardır, bunun içindir ki Almanlığı inkâr etmemekle beraber Almanya haricinde kalmak isterler. Pazar günü hükümet programı lehine rey verecek olmalarının esaslı âmili budur.

İster bir an evvel Almanya ile birleşmeyi doğru bulan Avusturya Nazilerinin görüşleri doğru olsun, ister hükümet taraftarlarının izah şekilleri hakikate tevafuk etsin, muhakkak olan şu ki pazar günü yapılacak plebisit kat'î netice olmayacak, Avusturyanın mukadderatında sadece bir merhale teşkil edecektir.

Şimdilik görünen şey Viyanada Ring caddesinin çalgılı kahvelerinden Tuna ötesindeki müferid rençper evlerine varuncuya kadar her yerde şiddetli bir politika havası esmektedir. Söylendiğine bakılırsa bu, payitahtta böyle olduğu gibi aşağı Avusturyada ve Tirol'da da böyledir.

padâ seyahatte bulunduğunu söylemiştir.

Mahkeme hey'eti, bu celsede yangının sebebi zuhurunu aydınlatan daha bir nokta üzerinde durmuştur. Şahid ifadelerine göre, petrol ve benzin tenekeleleri deponun içinde lehimleniyor, ondan sonra deponun dışına çıkarılıyordu. Bugünkü celsede dinlenen şahidlerden on bir yaşında Lütfü şunları söylemiştir:

«Ben depoda çalışıyordum. Benzin kokusundan bütün ameleler baygınlık geçiriyor. Hâdisse gecesi çalışırken bana da baygınlık geldi. Kendimi derhal tulumbanı başına attım. Başuma su dökerken müdhis bir gürültü ve infilâk işittim. Başımı geriye çevirdiğim zaman depolar alevler içinde idi. Derhal kaçtım.»

Lütfünün babası Osman da şunları söylemiştir:

«Ben saat altıda depodaki vazifemden ayrılmıştım. Henüz evde yemek masasına oturacağım sırada infilâk işittim. Birkaç dakika sonra Lütfü geldi. Kardeşi Mehmed'i sordum, çalışıyor, dedi. Mehmed bir daha dönmedi. Meğer o da facia kurbanları arasındaymiş.»

Hâdiseyi müteakib tahkikatı idare eden komiser B. Mecid şunları söylemiştir:

«Tahkikatımızdan elde ettiğimiz neticeye göre fabrikada Said ve Hasan adlarını-

da iki lehimci vardı. Said ve Hasan, benzin doldurulan tenekenin üst kapağını lehimlemek üzere elindeki havayarı dışarıda kıldırması ve lehimi yapmak üzere depoya girmişti. Her nasılsa kızgın havaya lehimlenerek benzin tenekesinin içine düşmüş ve o müdhis infilâk olmuştu.»

Şahidlerden amele Fehminin ifadesi facia'yı bütün teferrüatla aydınlatacak vaziyettedir. Fehmi hâdiseyi şöyle anlatıyor:

«O gün Bayraklıya bir vapurla gelen benzinlerin vapurda tesellüm muamelesinde bulundum. Müdür Ali Meftun saat dörtte bana depoda çalışmamı emretti. Deponun dışarında çalışırken o müdhis infilâk oldu. Infilâk o kadar tesirli idi ki beni bulduğum yerden aldığı gibi yirmi metre uzağa kadar savurdu.»

Bir aralık Müdür Ali Meftun'un sesini işittim:

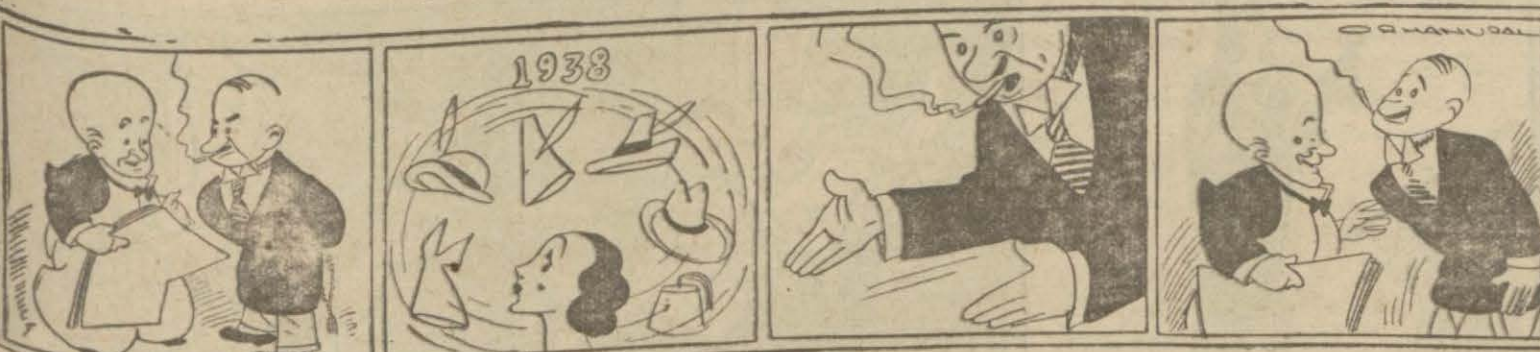
«Yandı, yanıyorum.»

O zaman aklım başıma geldi. Bir teneke su alarak başımdan aşağı döktüm. Yanıba - şında «yandı» diye bağırarak Ahmed Kaptan da veda içinde çırpınıyordu. Ali Meftun cinct getirmişti. Bana:

«Fehmi içeriye koş, yaralananlara yardım et, beni burada bırak, onlar kurtulsun, diyor.»

Mahkeme, sağ kalan lehimci Saidin dinlenmesi için talik edilmiştir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:



Hasan Bey — Biraz tuhaf bir benzetiş amma ...

Ben Fransız kabinelerini tıpkı modaya benzetiyorum.

Ne münasebet Hasan Bey?..

Hasan Bey — Onun kadar çabuk değişiyorlar!..

Hâdiseler Karşısında

HAKARET

E vvelki günkü gazetelerden birinde bir fıkra vardı. Fıkra muharriri, Köprüden geçerken:

— Şırak, şırak, şırak!

Diye bir ses duymuş.. dönüp bakmış. Kıpırmızı kesilmiş genç bir bayan, toy bir delikanlının yüzünü silleliyerek aynı kızıl rengi onun de yüzüne - fakat çizgi çizgi - nakşettirmiş.

Muharrir bu kamçı sesli tokatların sebebini öğrenmiş.. meğer, toy delikanlı kadına Venüs demişmiş. Efsane malûmatı kuvvetli olan kadın da Venüsün açık baş bir kahbe olduğunu, ressamların onu kuğu kuşu yahud da Yunus balığı şeklinde tasvir ettiklerini biliyormuş ve diyor-muş ki:

— Bu adam bana Venüs demekle, bir yanının balığa, beynimin de kuş beynine benzediğini söylemek istedi.

★

Bana kalırsa bu kadın tokat atmakla

belki doğru hareket etmiş, fakat müdafasını kaçamak yoldan yapmıştır.

Bugünün kadınına Venüs demek hakikaten bir hakaret olur.

Gözlerimin önüne Venüs heykeli geliyor ve onu; kolları kırılmadığı zamandaki bütün halile tasavvur ediyorum.

Berber maşasile biçime konulmuş saçları yoktu. Dudakları boyasızdı. Kırpikleri takma değildi. Kaşları tepede kırk beş derecelik bir zaviye yapmıyordu. Vücudü kırılacak kadar ince, beli bir şapka kayışını kemer gibi kullanacak kadar dar görünmüyordu. Elleri manikürsüz, ayakları pedikürsüzdü ve bilhassa taş ağızını bir kere bile açmış, bir tek yalan olsun söylememişti.

Bugünün kadını, böyle bir Venüse benzetmek hakaret değil midir?

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Danimarkada "hizmetçi kadın," mevcut değildir

Danimarkada kadın hizmetçi adı yoktur. Onların işini ev işlerine yardım eden insan adını taşıyan kadınlar yaparlar. Bunun sebebi şudur: Mari Kristensen namın da bir hizmetçi kadın çalıştığı evde çok zulüm görmüş. Bu arada gene görmüş ki hizmetçiler, çalıştıkları evlere, elektrik, havagazi sarfiyatında israf yaparak büyük ziyanlar veriyorlar. Tabak, çanak kırarak ziyankârlık yapıyorlar. Bir hizmetçiler sendikası kurmuş, iş verenlere haksızlıklarını, iş alanlara da dürüst olmaları hareketlerini isbat etmiş. Bugün, bu kadın, Danimarkanın ihtiram gören insanlarından biridir ve bu sendikanın başıdır.

★

Elbisenin en tehlikeli tarafı mendil cebidir

Maruf İngiliz doktoru Percy Egelow'a göre elbisenin en kirliliği ve bu bakımdan sıhhatimize en tehlikeli tarafı mendil koyduğumuz cebimizdir. Bu ceb, nezle nakletmek noktasından bir mikrob yuvasıdır.

Bira koyunların sıhhati için pek faydalıdır

Bundan birkaç sene evvel Amerikada büyük bir kuraklık oldu. Otuz ve susuz kalan hayvanlar sürü sürü öldüler. Bu arada bir çiftçinin hatırına hayvanlarına, su bulamayınca bira vermek geldi. Bu çiftçinin eünde binlerce galon bira vardı. Bu tedbirin neticesi şu oldu: Hem hayvanlar ölümden kurtuldular, hem de bir misli fazla süt verdiler. Bu hayvanların süt ve yoğurdile yapılan tereyağları da o nisbette fazla ve kuvvetli oldu. Aynı zamanda Amerikan baytar şubesi bu mesele ile meşgul oldu ve masrafa tahammül edilebildiği takdirde hayvanlara bira içirilmesinin hiçbir sıhhi mahzuru olmadığına karar verdi.



İngilterede güvercin beslemek merakı

İngilterede güvercin beslemek büyük bir merak. Bu işle meşgul meraklıların sayısı (100) bin, güvercinlerin sayısı da (4) milyondur.



Fransız zindanlarından dönen iki masum Türk çocuğunun hatıraları

Güyanada 20 yıl

Ali Murtaza "Size, evvelâ, Güyana nasıl, ne zaman ve ne için gönderildiğimi anlatayım," diye söze başladı.

— 1 —

Güyan zindanlarında yirmi yıl inledikten sonra nihayet vatana kavuşan iki masum Türk çocuğundan Ali Murtaza: — Size, evvelâ, Güyana nasıl, ne zaman, niçin gönderildiğimi anlatayım, diye söze başladı.

Ben Dramalıyım. Şu talihin garabetine bakın ki, ben, bugün 40 küsur yaşına basmış bulunan erkek kardeşimi daha iki gün evvel görebildim... Yani iki kardeş, bir anadan, bir babadan doğmuş iki kardeş, kırk yıllık ömrümüzü birbirimizi beş dakika göremeden geçirdik.

Çünkü o Dramadan ayrıldığı zaman ben yeni doğmuştum.

O İstanbula geldi, mektebe girdi. Zabit çıktı. Cebheye gitti.

Ve tam o sıralarda da ben İstanbula gelerek kardeşimin harbe esir düştüğünü ve Hindi Çin'de bulunduğunu öğrendim!

Buraya, 1918 yılında gelmiştim. Beni Güyana gönderen hâdise de, buraya ayağımı basışından bir hafta sonra vuku buldu...

Dramadan İstanbula gelir gelmez, ilk işim hemşiremi bulmak olmuştu.

Hemşirem Fikriye (*), İstanbula biraderimle birlikte gelmiş, ve Türkiye'nin ilk kadın muallimleri arasında yer almak şerefini kazanmıştı. Bana büyük kardeşim Fazılın (**), muharebede esir düştüğünü, ve Hindiçini de bulunduğunu hemşirem haber verdi.

Bu kara haberi aldıktan sonra, Gala-tada «Mısır» oteline yerleştim.

Ve bir iş aramaya koyuldum. Fakat her gün, sabahtan akşama kadar, bir iş bulmak gayesile her makama müracaat et-tiğim halde, bir türlü bir baltaya sap olamıyor, hemşiremin yardımile geçinmek - ten kurtulamıyordum.

En ufak bir ücret mukabilinde en ağır işleri görmeye hazır olduğum halde, bir yere yerleşmemek beni üzüyor, sinir - lendiriyordu.

Bir gün Anadolu'ya geçmiye, ve orada bir iş aramaya karar verdim. Bu kararı yerine getirebilseydim, o tarihten pek az sonra başhyan İstiklâl kavgasında çarpışmak şerefini de kazanmış olacaktım.

Fakat talih, beni, bu şerefli saadetten de mahrum bıraktı.

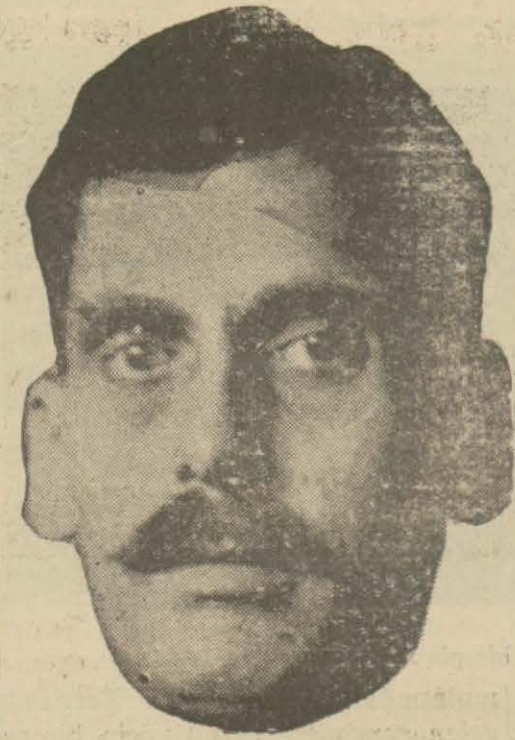
Anadoluya geçmiye karar verişimin ertesi günüydü. Verdiğim kararı yerine getirmek imkânlarını henüz temin edememişim. Ve imkânsızlık içinde kalmak beni büsbütün bunaltmıştı. Sinirlerim, ıslak birer kiriş gibi gerilmişti. Biraz avunmak, biraz oyalanmak arzusuile, Beyoğluna çıktım.

Bir sinemaya girdim: Yarıda bırakıp çıktım. Bir gazinoya oturdum: Getirttiğim kadehi tamamlıyamadım hesabımı verip sokağa fırladım. Bir kahveye uğradım: Fakat orada da oturamadım.

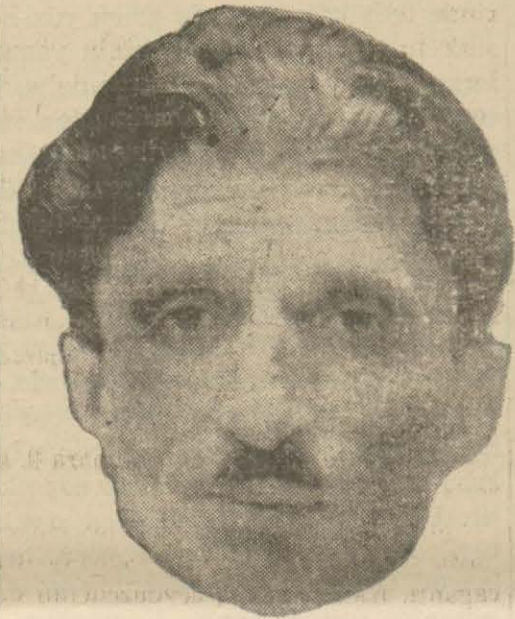
İçimde müdhiş bir sıkıntı, boğucu bir darlık vardı. Samimi bir muhabata bir parça derd yanabilseydim, belki biraz ferahlayabilirdim. Fakat vakit çok geçti. Tâ Sarıyerde oturan hemşireme gide - mezdim. Ve koca İstanbul'da da, ondan

(*) Bayan Fikriye bugün, Sarıyer ilk mektebinde muallimlik etmektedir.

(**) Bay Fazıl, şimdi, Tıp Fakültesi muhasebecisidir.



Ali Murtaza



Mehmed Hümi

başka kimsem yoktu!.. Bir hemşeriye, bir dosta, uzak bir akrabaya, hattâ aşına bir simaya bile rastlayamamak, beni büsbütün çileden çıkırıyordu. Konuşacak birisini bulabilseydim, biraz anlatabilsey - dim, biraz içimi dökebilseydim, yüreğimi dolduran zehiri boşaltmış gibi rahatlayacaktım.

Halbuki bilâkis, dalgın dalgın yürür - ken, ikide birde suratıma düşen ban - dıraları sürünüyor; iki adımda bir omuzuma sarhoş ecnebi neferleri çarpıyor, ve yabancı kelimeler habire kulaklarımı tırmalıyordu. Âdeta infilâk için, kıvılcım bekliyen canlı bir barut yığını haline gelmişim.

Galatasaraydan Tünele doğru yürü - miye haşıadım. Otele gidip yatmaya, ve muhtaç olduğum teselliye, istirahatı uykudan beklemeye karar vermişim. İçimde, sıkıntidan gelen korkunç bir hissi kablervuku da vardı.

Tünelin yanından Yüksekaldırıma kıvrıldım.

Caddenin ışıklarından gittikçe uzakla - şıyor, ve Yüksekaldırımın gittikçe ko - yulaşan karanlığına daldıkça, daha fazla vehme gömülüydüm.

Yarı yola vardığım zaman, karanlık, iki adım önümü bile göstermeyecek ka - dar koyulaşmıştı. Birden, derin bir uy - kudun şiddetle sarsılarak uyandırılmış gibi sıçradım. Nereden geldiğini kestire - mediğim gür bir ses:

— Dur! diye bağırıştı.

İki adım daha attım. Ses, emri tekrar - ladı:

— Dur!..

Bu sefer, sesin arkamdan geldiğini an - lamıştım. Arkama dönünce, sekiz om - dum geride, üç ışık gördüm.

Üç elektrik feneri, tıpkı üç iri ateş - ceği gibi, bana yaklaşıyordu.

Burnumun dibine kadar yaklaşan, suratıma çevrilen fenerlerin ışığında, on - ları tutanların hüviyetlerini de göreb - dim ve o zaman, kalbimin çarpıntısı, ba - laklarımın zonklaması büsbütün arttı. Çünkü işgal kuvvetlerinin bir devri - yesile karşı karşıya idim:

Birisini biraz önde ve ortada, ikisini ort - yarım adım gerisinde duruyorlardı.

Önde duranın kolunda sırma şeritler - vardı. Diğerlerinden daha yüksek rüt - beye sahip olduğu, sade kılığının bu - kalığından değil, hâkimane ve âmilane edalarından da belliydi.

Fakat az evvel bana:

— «Dur!»

Diye bağırın bu adam, başka bir türkçe kelime bilmiyordu. Bu itibarla bana söylediklerini anlayamıyordum. Şeyler söyledikten sonra durup yüzümü bakişından, bir sual sorduğu, ve cevap beklediği belliydi. Bir anda, olanca hal - zımı zorladım. Ve bildiğim dört kelime bulup bir araya getirerek lisan bilmediğimi anlattım.

Suratıma vuran nefesi ispirto kokulu muhabatım, evvelâ parmağıle bana ken - dimi gösterdi ve:

— Revolver! dedi.

Sonra iki avucunu dua okur gibi açtı ve avuçlarını:

— Ver! demek ister gibi kendi göğsüne doğru çekti.

Bu işaretler, muhabatımın maksadını anlamama bol bol kâfi gelmişti: Bu devriye, o zamanki meşhur tabirile «tırış» yani silâh toplamaya çıkmıştı. Benden silâhlarımı kendilerine teslim etmemi istiyorlardı. Fakat Dramalı bir Türk devlet - kanlı silâhlarını yabancıya teslim edem - bilir miydi? Gözlerimin önüne, babamın merd ve temiz yüzü geldi. Bana, kim mi - lir kaç defa:

«— Evlâd demişti, at, avrat, silâh, delikanlının namusudur. Onları canından evvel kimseye verme!»

O anda, bu nasihat ilâhî bir emir ruhuma hükmetmişti:

Muhatablarıma evvelâ, el işaretleriyle üzerimde silâh bulunmadığını anlatmamı istedim.

Halbuki o anda, onların her birinin de daha fazla müsellâhtım: Belimde bulduğum yadigarı bir Karadağ tabancası, kemeri - rimde tam yüz fişek vardı. Ceketimin altına, omuzuma asılı koca bir saldırgan sallanıyordu. Ve başımda, Drama dağ - larının deli rüzgârı esiyordu.

Devriye çavuşu, üzerimde silâh bulun - madığına aldanmadı. Yanındaki iki asker, kere dönüp bir şeyler söyledi. Ondan sonra mir aldıkları anlaşılın askerler, öne geçip yanıma sokuldular, üzerimi aramaya ve silâhlarımı zorla almak istediklerini şikârdı. O anın hırsı beni, aç bir canavar - gevirmişti.

Naci Sadullah

— Arkası var —

GÖNÜL İŞLERİ

Fazla mültefit Erkekler..

Ankarada oturan bir genç kadının şikâyeti şu:

«— Yeni evlendik, yekdiğerimizi seve - rek evlendik, sıhhatteyiz, paramız var, mes'ud olmamız için hiçbir mania mevcut değil. Fakat ben azab içindeyim. Hangi eve misafirliğe git - sek, hangi salonda buluşsak kocam derhal rastgeldiği ilk kadınla mülâta - faya dahyor. Kur yaptığı kadınların sayısı neredeyse sürü teşkil edecek. Kendisine henüz bir şey söylemedim. Fakat neş'em kalmadı, ağhyorum, tey - zeciğim beş aylık bir geline yardım et.»

★

Bu genç kadının feryadı beni telâşa düşürmedi, içinden ızdırab taşan cüm - leler arasına sıkışmış tek bir kelime vardır ki gönül işleri ile uğraşanları bu gibi vaziyetlerde müsterih etmeye yetişir: Genç kadın kocasının kur yap - tığı kadınların neredeyse bir sürü teş - kil edecek kadar çok olduğunu söylü -

yor. O halde çocuğum korkulacak bir şey yok demektir.

Bazı erkekler ya yaratılış neticesi, yahud züppelik eseri olarak zendost görünmek isterler, fazla sokulganlık, fazla hoşsohbetlik yaparlar, ekseriyet - le kelime kalblerinden gelmez, dille - rindedir, söyledikleri dakikada unutulur. Onlar için muayyen bir yüz, mu - ayyen bir isim, muayyen bir karakter yok, sadece frenk tâbirile galeri, dinli - yenler, muhit, seyredenler vardır. Bun - lardan zarar gelmez.

Bazı erkeklerde kur mevsim mevsim, zaman zaman muayyen bir kadına hasrederler, kur yaptıklarını da sak - larlar, çok uslu kendi halinde görünür - ler. Bunlardan korkmalı.

Bununla beraber henüz evlenmiş bir genç kadının kocasını her kadımla mül - lâtafa halinde görmekten eza duymasını tabii görürüm. Yapılacak şey bas - tittir: Mutad sokulganlık ve sevimli - liginizle bu vaziyetin sizi üzdüğünü söylemekten ibarettir. Ümid ederim ki tekrar etmeyecektir.

TEYZE

İki ahab çavuşlar:

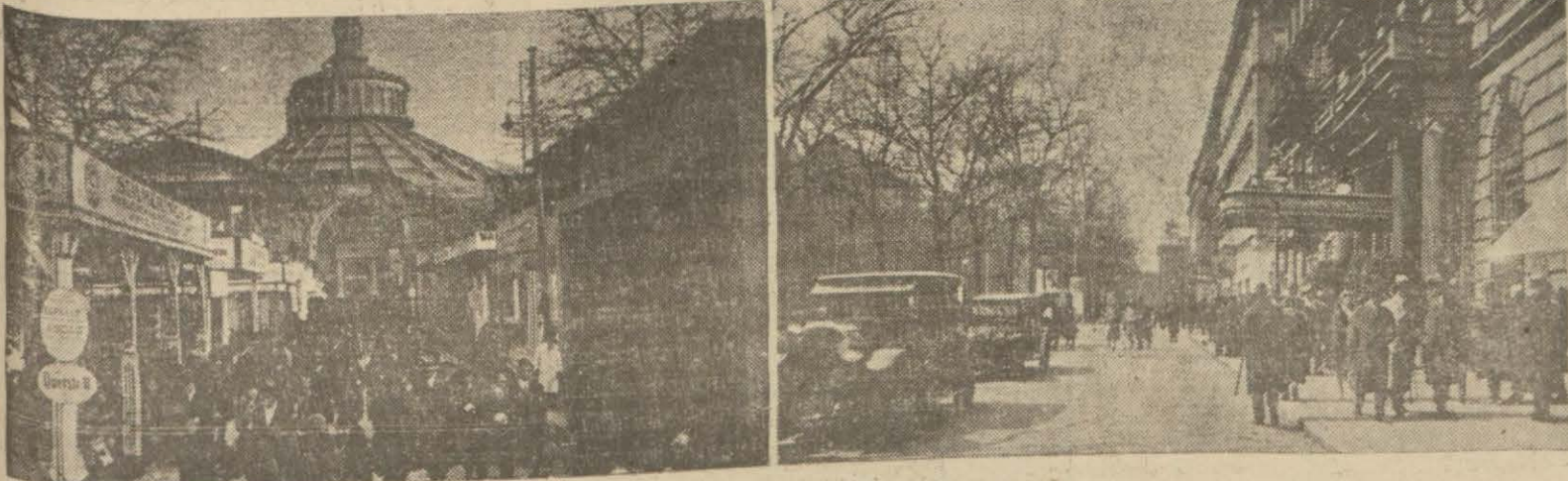


Boyanan heykel

İmparator Fransuva Jozefin hususî hayatı

31 Sene Süren Aşk

İmparator ölmüştü. Katherine Schratt ızdırab içinde çarpınarak ölünün odasına gidiyordu. Tam kapının önünde Saray Mareşali kendisini durdurdu. Artık sarayla alakası kalmamıştı, içeri giremezdi. Mareşal bunları söylerken kapı açıldı ve yeni İmparator, genç kadına içeri girmesi için kolunu uzattı



Viyana'da Ringstrasse ve Prater

— 3 —

Evvelki günkü ve dünkü kısmın hülâsası:

1885 de Rus Çarı 3 üncü Aleksandr, Avusturya - Macaristan İmparatoru Fransuva Jozef'in davetini kabul ederek Moravia'nın küçük bir kasabasına geliyor, burada mükellef bir müsamere veriliyor, müsamere Viyana Şehir Tiyatrosu sanatçıları da geliyorlar. Bunların içinde Katherine Schratt isminde genç, güzel bir aktris de vardır. Bu aktris İmparatorun nazarı dikkatini celbediyor ve aşk romanı da böyle başlıyor. İmparator kendisiyle konuşuyor, saraya davet ediyor, İmparator ile artistin mülakatları sıklaşıyor. Bir müddet sonra Chochoenbrunn sarayı yanında genç artist bir villâ tutuyor. Fransuva Jozef de her sabah saat 6.5 da sarayın metruk bir kapısından çıkarak bu villaya giriyor, beraber kahvaltı ediyorlar.

Kahvaltıdan sonra beraber çıkıyorlar. Parkda gezinirler. Bu arada Emniyet Umumiye Müdüriyeti sivil memurları İmparatoru daima göz önünde tutuyorlar. İmparator 18 saat durmadan çalışmaktadı. Bedbahtır, karısı Avrupa şehirlerini durmadan geziyor, oğulları hayırsız çıkmıştır. Fakat buna rağmen İmparator yılmıyor. Bazı günler çalışma odasında iki kişilik yemek hazırlanıyor. Bu, İmparatorun Katherine ile birlikte yemek yemesi demektir.

Katherine çok müslük, iyi yürekli, temiz bir kadındır. Fakir zabitlerin evlenmelerinde İmparatoru yardımcı sevkeder, saray müstahdemine bayramlarda hediyeler dağıtır. Bir aralık Veliâhd Fransoî - Ferdinand'ın da evlenmesinde en büyük âmil oluyor.

(Yazı devam etmektedir)

Bir ilkbahar pazarının sabahı Avusturya veliahdı Arşidük Fransuva Ferdinand Rusyaya gitmek üzere trene binmişti ve Petersburga vardığı günde Arşidüşes Mari-An ile nişanlandığı resmen ilan edilmişti.

Arşidük Fransuva Ferdinand zahiren nişanlısını hakikatte bir başkasını görmek üzere yolda bulunurken nişanlısının sarayında genç kızın annesi Arşidüşes İzabel kabul resminin son hazırlıklarını sevinç içinde yapıyordu.

— Yemek menüsü hazır mı?
— Ve güzel refakat bayanı güzel ve sevimli Demuvazel D'honnör Sophi Şotek hemen koşarak menüyü aldı, hanımına uzattı. Fakat bu hareket esnasında bir de derin reverans yapmıştı. Eğildiği sırada korsajının içinden bir madalyon salonun halısı üzerine düştü.

Kadınlar da hafif bir hastalık vardır, adına teccüss derler. Bu derdin ilk kurbanı kendileri olurlar.

— Broşunuz düştü matmazel, gösteriniz bakiyım.

Ve İzabel genç kızdan evvel eğilerek broşu aldı. Bir saniye sonra teccüss ve isyan dolu gözlerle genç kıza bakiyordu.

Madalyonun içinde veliahd Arşidükün minyatür resmi, resmin altında da sarif imzası vardı. Genç kız kıpkırmızı kesildi. Arşidüşes de öyleydi, fakat onunki hid-detten ileri geliyordu. Yerinden kalktı, tek kelime söylemeden salondan çıktı. Bir dakika sonra saray müdürü genç kıza derhal hazırlanıp saraydan çıkmasını tebliğ ediyordu.

Arşidüke yapılan kabul resmi tahmin edilebileceği gibi soğuk oldu. Arşidüşes

ile kızı dairelerine çekildiler: Başları ağrıyordu ve yemek soğudu.

Fransuva - Ferdinand Viyanaya dönmek üzere derhal trene bindi, fakat yalnız dönmüyordu. Sophi Şotek de kompartimana binmişti.

Prens ve genç kız meselenin neticesi üzerinde endişesiz değillerdi. Çünkü hareketleri göze çarpmaktan hali kalmamıştı.

Viyana'ya varıldığı zaman ortaya bir sual çıktı:

— Nereye gidilecekti?

Prens sarayına mı? Bu takdirde skandal derhal patlak verecekti. Otele mi? Hikâye bir vodvil halini almak istediğini gösteriyordu.

Sofiyeye bir ilham geldi, şoföre:

— Gloriettegasse sokağı, numara 9, adresini verdi.

Katherine Schratt'ın köşküne gidiyorlardı. Orası sığınabilecek yegâne ilticagâhtı. Katherine iki sevdazedenin davasını müdafaa etmek cesaret ve kuvvetine malik olabiliirdi.

Sofi üç gün Katherine'nin köşkünde kaldı. Arşidükün avukatları veliahdin kral hanedanından olmayan bir kızla, hele Arşidüşes İzabelin refakat kıızı ile evlenmesini bir türlü aklına sığdıramayan İmparatorun muannidane mukavemetini kırmak için beyhude yere uğraştılar.

İmparator mukavemet etti, hattâ Sofi fiyi mısafir ettiği için Katherine'ye bile kızıdı. Bu hal üç gün sürdü.

Dördüncü gün Katherine taarruza geçti. Sabahleyin erkenden Schoenbrunn sarayına gitti ve geldiği haber verdirmeden doğruca İmparatorun çalışma odasına tevccüh etti. Bu ziyaret İmparatoru şaşırtmıştı. Fakat canı sıkılmış mı idi, sıkılmamış mı idi, belli etmedi, nazikâne bir kaç cümle söylemeye koyuldu.

Katherine İmparatorun sözünü derhal kesti ve muhatabının gözlerinin içine bakarak şu sade suali sordu:

— Majestenz yeni bir Mayerling faciasının vukua gelmesini mi istiyorlar?

İmparator sarsıldı. Kar altında gömülü av pavyonu ile facia sahnesi ölümde birleşen iki sevdazedenin cesedleri gözlerinin önüne mi gelmişti? O tarihlerde bir prensin iyi karşılanmamış aşkının hikâyesi bir kaç metrelik sinema filmi ile bitmezdi. Boğuk bir sesle sordu:

— Gerçekten sevişiyorlar mı?

Bitişik odada an'ane şampiyonu olan saray mareşali Montenuovo sabırsızlıkla dolaşıp duruyordu. Geç kalmıştı. Katherine muvaffakiyetini temin etti ve bu iyi haberi kendisini göz yaşları arasında kucaklayan Sofiye bizzat verdi. Scribe'nin eserlerine benzeyen komedi bir izdivaçla nihayet buluyordu. Asil facia senelerce sonra Saray Bosnada iki sevdazede karı kocayı mezarda da birleştirdiği zaman vukua gelecekti.

Her zaman için acı bir hatıra

Fransuva Jozefin uzun müddet süren saltanatı sona eriyordu. Harb içindeydik. Evvelâ kayıp sonra istirdad edilen Galiçya tekra: kısmi bir istilâya uğramıştı. Romanya ile İtalyanın harbe girişleri neticesi olarak cephe büsbütün uzamıştı. Ve Avusturya - Macar kalesinin elân sağlam görünüşüne mukabil bir çok çatlaklıklar inhidamın yakın olduğuna delâlet ediyordu. İmparator için inhidam

da hazır bulunmak istemediği takdirde yapılacak tek şey ölmektir ve o da ölüyordur.

Bir çok günlerdenberi son nefesinin yaklaştığı söyleniyordu fakat ölümün yaklaşması Fransuva Jozefi çalışma âdetinden vazgeçirtmemişti ve bu ikinci teğrin ayının sislî günü öğleye doğru bütün ailesi efradı bitişik odada toplanıp alçak sesle konuşurlarken o hümma ile sarsılmasına rağmen yazı masasının gerisine oturmuş kabine şefi Baron Schiessl'in raporunu dinliyor resmi bir vesikânın altına sonucunu imzasını atıyordu. Baron Schiessl çekilmeden evvel:

— Sir dedi Matmazel Schratt size hürmetkârane tazimlerini yolluyor kendisini kabul edip edemeyeceğinizi soruyor.

İmparator hayatında sonucunu defa olarak muvafakate delâlet eden bir jest yaptı fakat hemen fikrini değiştirerek:

— Matmazel Schratt'a teşekkür etti - ğimi söyleyiniz bugün gelmesin, beni görürse hüznü duyar. Bir hastanın ızırabları... Hayır onu bu acı manzaradan esirgemek lâzım.

Ve o gün Fransuva Jozef öğle yemeğine dönmediği gibi Fransuva Jozefin o kadar tath günler geçirdiği Gloriettegasse sokağındaki köşkünde Matmazel Schratt da yemeğine el sürmedi. Haberler fenalığta renklerini gittikçe koyulaştırarak yekdiğerini takip ediyorlardı: Majeste Papanın vekilini kabul etmişti. Papanın vekili Papanın takdislerini getirmişti, Majeste günah çıkarmıştı, Majeste şimdi dağandı, emir zabiti Majestenin yanındaydı, Majeste uyanmıştı, şimdi veliahd ile konuşuyordu ve nihayet Majesteyi tekrar yatırdılar, dalgın nazarla bakındı, nabzı gittikçe ağırlaşıyordu.

En sonra akşam 9 da telefon çaldı:

— Majeste Allahın verdiği sükunla ebedi uykusuna dalmıştır, dediler.

Bahar çiçek içinde, o da gençliğinin en parlak demlerindeyken Katherine Schratt İmparatorun kolunda olarak binlerce defa geçtiği Schoenbrunn parkına atıldı. Ölünün odasına gidiyordu. Oda hizmetçileri aynalarda avizelerle şimdiden siyah tül geçirmişe başlamışlardı. Sert bir ses genç kadını durdurdu:

— Ne istiyorsunuz?

Bu, yıllardanberi biriktirdiği kine nihayet serbest cereyan verebilme haline gelmiş olan saray mareşali idi.

Katherine Schratt bu suale verecek cevap bulamadı. Gözleri yaşla doldu ve bütün vücudu asabi bir titreme ile sarsıldı. Saray mareşali devam ediyordu:

— İmparator hayatta iken kendisini ziyaret etmenize müsaade edebilirdi. Fakat ölümünden sonra sizin için burada yapılacak şey kalmamıştır.

Fakat tam bu dakikada salonun kapısı açılarak daha on beş dakika önce sadece bir veliahd'den başka bir şey olmayan İmparator 4 üncü Şarl göründü. Ve kolunu Matmazel Schratt'a vererek onu ölünün odasına götürdü.

Fransuva Jozef asker yatağı üzerinde sonsuz uykusunu uyuyordu. Göğsünün üzerine bir altın hac koymuşlardı. Ve bir geridonun cam üstlüğünün altında da, vaktile Katherine'nin toplamış olduğu kuru çiçekler duruyordu.

Katherine diz çökerek yüksek sesle dua etti. Bu sırada Arşidüşes Mari-Jozef in-

Avrupa sulhünün ilkbaharında mıyız?

Fakat Roma, Berlin ve Londradaki havadan fazla ümide düşmiyelim, gök daha çok kereler bulutlanabilir

Yazan: Muhittin Birgen

Lord Perth Romaya vardı; elinde müzakere edilecek meselelerin bir listesi ve cebinde de bu liste üzerindeki meselelerin müzakeresi metodlarına aid bir sevkulceğ ve tabiye plânı var. Buna mukabil, İtalyan hariciye nazırı ve onun arkasında, kayınpederin hazırladıkları listeler ve müzakere plânı bulunuyor. İngiltere ile İtalya, beklenen ve son dakikada etrafında büyük bir fırtına koparılan müzakerelere başlamak üzere bulunuyorlar. «Bu müzakerelerin neticesi ne olacaktır?» Bütün âlemin zihnini de bu mesele işgal ediyor. Harb ve sulh, dünyanın mukadderatı, bir dereceye kadar, bu müzakerelerin neticesine bağlıdır.

Müzakereler gizli cereyan edecek ve bunların gidişleri hakkında, günü gününe malumat almak kolay olmayacak. Fakat, hazırlık devresine aid hâdiseler, cereyanlar ve tahminler hakkında, bizce şimdilik bir fikir edinmek kabildir.

★

Muhakkak olan bir hâdiseye var: İngiltere bu müzakereye memnuniyetle ve «anlaşmak niyeti» ile gidiyor. Bunu birçok âlâmetlerden anlayabiliriz. Meselâ, Londrada bulunan büyük dünya gazeteleri mümessilleri umumiyetle bu intubayı taşıyorlar ve gazetelerine böyle yazıyorlar. Gazeteciler çok şey bilmezler. Fakat, siyaset meselelerinde burunları gayet hassastır; her kokuyu iyi duyarlar ve ekseriya yanılmazlar.

Londrada Bay Eden'in gürültülü istifasından ve nümayişlerden, parlamentoda muhalifler tarafından yapılan şiddetli tenkidlerden ve sual ve cevaplardan sonra, bizim meslekdaşların söylediklerine göre, sakin ve hattâ memnun bir hava hâsıl olmuştur. Bir kere bütün hükümet taraftarı matbuat, bu müzakerelerin başlamak üzere olmasından dolayı memnuniyet gösteriyorlar ve hükümeti bu müzakereleri bir neticeye bağlamaya kuvvetle teşvik ediyorlar. Ondan sonra, muhafazakârlara mensub olup Eden tarafını iltizam eden, yahud hükümete karşı daha serbest bir mevkide bulunan gazeteler bile, şimdi işlerin böyle bir cereyan almış olmasından memnun görünüyorlar. Hattâ en garibi şudur ki, şimdi, amele fırkası gazetesi olan Daily Herald bile bu müzakerelere karşı dostane bir tavır almıştır. «Biz, diyor; İtalya ile müzakereye âleyhtar değiliz. Ancak bu müzakerelerin adalet ve sulha hizmet edecek bir ruh içinde cereyan etmesini isteriz.»

Daily Telegraph gazetesinin memnuniyetle kaydettiği malumata göre müzakereler Romada da büyük bir memnuniyet havası uyandırmış ve sür'atle müsbet netice alınacağı ümidlerini kaydetmiştir. Dün bu meselede hükümete karşı vaziyet almış olan bu gazetede bugün göze çarpan değişme de dikkate değer. «Müzakerelerin çabuk ilerlemesi için yegâne mania, diyor, İspanya meselesidir. Fakat, bu manianın da bertaraf edilmesi ümidleri kuvvetlidir.»

Hülâsa, Londrada birdenbire sakin, müsaid ve bütün İngilterenin İtalya ile anlaşmak temayülünde olduğunu gösteren bir hareket vardır. Adetâ, herkes umuyor ve bekliyor.

★

Bu müzakerelerin başlangıç günlerindeki hava, mart ayında bulunmamıza

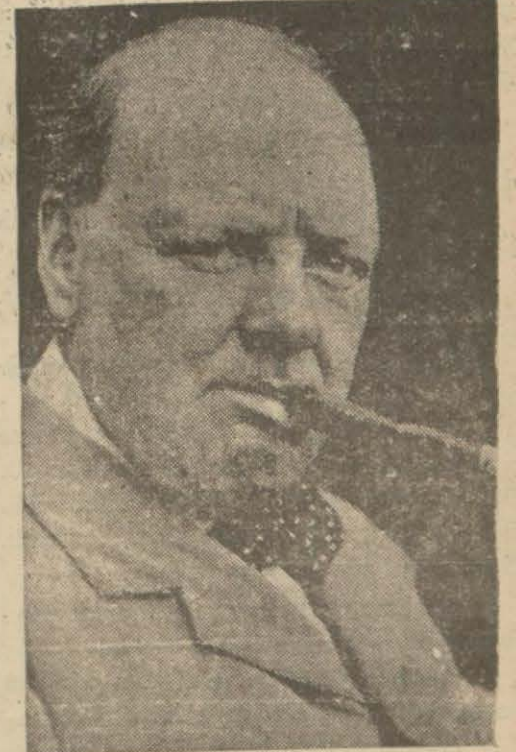
paratorun parmağından üzerinde bir ge-yik resmi mahkûk olan yüzüğünü çıkar-makla meğguldü. İmparatorun ölümünün üzerinden yarım saat geçmemişti ki ailesi efradı bir halka için yekdiğerile kavgaya ediyorlardı.

O vakit Matmazel Schratt göz yaşları içinde:

— Majeste bu yüzük ile gömülmek istediğini ötedenberi söylerdi, dedi. Ve o da uşağı Ketterl yüzüğü tekrar ölünün parmağına geçirdi.

★

Matmazel Schratt'ın Gloriettegasse sokağındaki köşkünde 20 yıldanberi her şey yerli yerinde kaldı. Harb sonu Viyanamın üzerine bir bora gibi çökmüştü. Sarsıntı'nın uğultusunu Avusturya payitahtında hiç değilse bir ev işitmedi, bu ev eski İmparatorun hatrasını hiç sön-



İngilterenin, Berlin - Roma mihverini kırmak üzere İtalya ile anlaşmaya çalışacağını yazan Churchill

rağmen, o kadar güzel ki insan kendisini sulhün ilkbaharında zannedecek!

Gerek Londrada, gerek Berlinde dostluk güneşi parlıyor ve ümid yeşilliği yükselip duruyor!

İngilizler, İtalyayı Almanyadan ayırmak, Berlin - Roma mihverini bozmak gibi bir siyaset takib etmedikleri hakkında mütemadiyen teminat veriyorlar. Bilâkis, dostluk ve anlaşma müzakerelerini iki tarafa da birden idare etmek ve aynı zamanda iki tarafa da beraber yürümek fikrinde imişler. Muhtelif büyük gazetelerin Berlin ve Londra mümessilleri, Hitlerle İngilterenin Berlin elçisi arasındaki konuşmanın çok dostane bir «temas» havası içinde geçtiğini, henüz konkret meseleler üzerinde konuşma bahis mevzuu olmamakla beraber bu ilk temasın her iki tarafı da memnun ettiğini söylemekte mütefiktiler. Ciddî müzakerelerin başlaması ancak Londraya yeni bir Alman elçisinin tayininden sonra başlayabilecektir. Bu elçilik için de Viyanadan yeni ayrılan Papen'in namzediği ileri sürülüyor.

İtalya ile başlıyan müzakerelerin Almanyayı İtalyadan ayırmak hedefi ile yapıldığına dair Evening Standard gazetesinde Winston Churchill tarafından yazılmış olan bir makale, Londra hükümet mehafilinde memnuniyetsizlik uyandırmış. Londranın Berlinle aynı zamanda anlaşmak istediğini dair bütün resmi mehafil, etrafa teminat verici bir hava neşretmektedir. Samimi mi, değil mi? Bilmiyoruz; fakat, hava bugün böyledir. Yalnız Londra mehafili sunu söylüyor: İtalya ile olan müzakereleri neticelendir-mek, Almanyaya ile yapılacak olanları neticelendirmekten kolaydır; çünkü Almanyanın müstemleke iddiaları büyüktür.

Fakat, mart ayında olduğumuzu unutmıyalım ve bugün Londra, Berlin ve Romada göze çarpan bol güneşli bahar havasından, çok ümide düşmiyelim. Hava daha çok bulutlanabilir ve hattâ bulutlanacaktır. Eğer halledilecek davaların halli kolay olsaydı işler bugüne kadar sürüklenip gitmezdi. Muhittin Birgen

miyen bir lâmba halinde muhafaza eden köşktür. Ve haricî âlemin uğultusu bu köşkün duvarlarını aşarak içine giremez. Medhalin meşe kapısında sonu kırmızı kordelâ ile nihayetlenen bir kordelâ vardır. Bu tokmak çekilince küçük bir çın - grağı hareket getirir. Tıpkı eski bir manastırda olduğu gibi, her sabah yaşlı bir kadın bu kapının eşiginde görünür. Ellerinde beyaz eldiven, koltuğunun altında itina ile kılıfına konulmuş bir şemsiye vardır. Şapkası moda harici, siyah elbisesi 20 seneliktir. Zira Matmazel Schratt İmparator Fransuva Jozefin öldüğü gündendenberi kendisi için hiç bir şey ısmarla - mamıştır.

Kapı; eski zamanın dostlarının, emek-tar saray müdâvimlerinin geçebilmeleri için pek seyrek olarak bazan açılır. Bu (Devamı 8 inci sayfada)

"Son Posta",nın

Hikâyesi

KARIN GELİYOR

Anlatan
İsmet Hulusi

«Korkma ben sana fenalık edecek değilim?»

yiyecek mi istersin: kuş sütü» de.. he -
men hazır..

— İnanmam ama, haydi neyse..

Onlar böyle konuşurlarken sokaktan
tellâlın sesini duydular; tellâl bağıyordu:— Şehrin en zengin tüccarının kızı has-
tadır. Her kim onu iyi ederse çok para
verecektir.Harabi evden fırladı, dosdoğru zengin
tüccarın evine gitti.— Ben doktorum, dedi, kızınızı iyi e-
derim.Kızın odasına girdi. Kız yatakta idi.
İfrit vücudüne sarılmıştı. İfriti kimse
görmüyordu ama Harabi gördü; İfrit:

— Kıza şekerli su içir, ben giderim.

Dedi. Harabi şekerli suyu içirdi. İfrit
gitti, kız iyi oldu. Tüccar Harabiye çok
para verdi.Bir zaman böyle geçti. Artık paraları
vardı. Karısı Harabi ile kavga etmiyo-
du. Tam parası bitmek üzere idi. Gene
tellâl sokaklarda bağırmaya başladı:— Vezirin kızı hastadır, her kim iyi e-
derse bol para verilecektir.Harabi vezirin kızını da tedaviye gitti.
Vezirin kızının vücudüne sarılmış İfriti
gördü.Gene kıza şekerli su içirdi. İfrit gitti.
Kız iyi oldu. Vezir Harabiye çok para
verdi.Bir kaç gün geçmişti. Harabinin kapısı
tak tak vuruldu. Kapıyı Harabi açtı:

— Ne var?

— Hükümdar hasta, sen herkesi iyi e-
dermişsin, onu da iyi et.Harabi birdenbire ürktü. Çünkü bu ü-
çüncü olacaktı. İfrit ona eğer üçüncü de-
fa kendisiyle karşılaşsınsa öldüreceğini
söylemişti.

— İyi edemem!

Dedi ama kimseye dinlemedi. Çalya-
ka hükümdarın yanına götürdüler. İfrit
hükümdarın vücudüne sarılmıştı. Hara-
biyi görür görmez:— Geldin ha, dedi, bu üçüncü oldu. Ar-
tık seni öldürebilirim.Harabinin hali harabdi. Fakat birden-
bire kendini topladı:— İfrit, dedi, ben senin bana yaptığın
iyiliği unutmam. Şimdi bu iyiliğe mu-
kabele etmek için buraya geldim.— Haydi canım, senin elinden ne iyilik
gelir ki!— Karın kuyudan çıkmış buraya geli-
yor. Ben daha evvel davrandım. Sana ha-
ber vermeye koştum.«Karın geliyor» sözünü işiden İfrit he-
men hükümdarı bıraktı ve arkasına bak-
madan kaçtı. Uzak uzak diyarlara gitti.Hükümdar iyi oldu, Harabi hükümdar-
ın başdoktorluğuna tayin edildi ve İfri-
tin şerrinden kurtuldu.

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Siyahlı Kadın

Çeviren: K. Neyyir

İstanbul Inhisarlar Başmüdürlüğünden:

Piyasada satılmakta olan ispirotaların satış fiyatları, 15/Mart/938 tarihinden iti-
baren indirilecektir.Dükkanlarında yakılacak ispiroto «Boyalı Kamineto İspirtosu» ve şişe içinde
tuvalet ispirotosu satanlar; mevcudlarını birer beyanname ile 14/Mart/938 ak-
şamına kadar «yakılacak ispirotoları aid olanlar Kabataşta kâin Başmüdürlüğe
ve şişeli tuvalet ispirotosuna aid olanlar da en yakın satış depolarına» bildire-
ceklerdir. «1184»car Fatma sedire kendini attı, birkaç
onun mütad kuluncunu bastırırken ö-
bürleri Mürvetin etrafını sardılar. Hafız Bedriye hanım mutfakta ezdiği
bir bardak nişasta ile içeri girdi. Önce
anasına, sonra kızına içirdiler. Mür-
vet ağlıya ağlıya:— Galiba ben doğuruyorum - diye
inler inlemez Acar Fatma baş ucuna
dikildi. Beti benzi sarardı. Komşularına
maskara olmuştu. Bir aralık kızın
kulağına eğilerek:— Yedi aylık demıştin, sakın yanlış
hesap etmiş olmayasın? - dedi.Mürvet can acısı ve korkuyla her
şeyi unutarak parmaklarıyla hesap et-
meğe başladı— Hiç unuttur muyum?.. Kâzım bu-
raya nisanın on beşinde geldi. Mayıs
bir, haziran iki, temmuz üç... ..Acar Fatma ağrıdan kıvranan kızı-
nın koluna bir çimdik atarak— Çenen tutulsun e mi, başka birşey-
cikler demem tenişire gel! - diye ya-
vaşca kulağına fısıldayınca Mürvet:— Ölüyorum.. ölüyorum.. Beddua
etme anneçim diye inlemeğe başla-
dı.Yatsı ezanı okunurken yedi aylık ço-
cuk dünyaya geldi. Mahalle kahvesine
koşup Ali efendiye müjde götürdüler..
adamağz bu mucize karşısında dili
bağlanarak ellerini göğe açtı. Ve sar-
sak sarsak kapıdan girip lohusa yanın-İmparator Fransova Jozefin
hususî hayatı

(Baştarafı 7 inci sayfa)

ziyaretçilerin arasında meselâ sabık sal-
tanat müşaviri olan bir musevi vardır ki
bu mevkîe tayini münasebetile katolikliği
kabul etmiş, fakat vafit edilmesini mü-
teakib:— Majeste bugün vafit edildim, fa-
kat dün ne kadar Yahudi isem, yarın da
o kadar Yahudi olacağım, demiştir.Gene bu ziyaretçilerin arasında şehir
tiyatrosunun sabık san'atkarlarından bir
aktör vardır ki bir gün Fransuva Jozefin
ansızın geldiği Katherine'in İschl'deki say
fiyesinde bulunuyordu. İmparatorun gel-
diğini işitince alelecele müsaade alarak
çekilmek istemiş ve imparator bu isti-
calin sebebini sorunca:— Majeste, siz benim yerimde olsay-
dınız ve birdenbire imparatorun kar-
sısında kalsaydınız ne yapardınız, bil-
mek isterdim, demişti.Ve her yıl ağustos ayının 18 inci, ikinci
teşrin ayının 21 inci günleri imparato-
run doğum ve ölüm günlerinin yıldönü-
münde kimsesiz köşkün kapı ve pence-
resi sınıksız kapalı bir odasında bir mum
yanar.Eski zamanlarda her ağustosun 18 inci
günü top sesleri işitilirdi, geçid resimleri
yapılırdı, asalet ünvanları dağıtılırdı. O
gün bütün imparatorluğun bayram günüidi. Bugün tek bir mumun zayıf ışığı ile
daima sadık bir ruhun hatirasından baş-
ka hiç bir şey yoktur. Bu ruh da Fran-
suva Jozefin cenaze merasiminin yapı-
ldığı günden itibaren hayattan çekilmiş
tir.O gün imparatorluk alayı payitahtın
sokaklarını doldurmuş ve (Mari-Terez)
zamanından kalma saray arabaları sonun-
cu defa olarak görülmüştü. Cenaze alayı
nihayet Kapusin makberesinin kapalı ka-
pısı önünde durmuş ve asırlıktan da eski
bir an'aneyle tebaan kapalı kapının ar-
kasından gelen bir ses sormuştu:

— Girmek isteyen kimdir?

— Majeste Fransuva Jozef. Allahın ina-
yetile Avusturya imparatoru, Macaris
tanın, Bohemyanın, Hırvatistanın, Dal-
maçyanın ve İlliryanın katolik kralı çok
yüksek ve çok kudretli cedlerine kavuş-
mak arzusunda idi.Sessiz, sağır duran kapının önünde bu
talep üç defa tekrar edildi, fakat kapı ge-
ne sağır, gene sessiz kaldı.O zaman saray uşağı daha mütevazı
başka bir cümle söyledi:— İçeriye girmek isteyen sadece bir
günahkârdır, kardeşin Fransuva Jozef
tir. Ve kapı açıldı.

Yazan: Job Paal

— Son —

İzmirde gangster
Vak'alarını andıran
Kanlı bir hâdise oldu

(Baştarafı 1 inci sayfa)

mecburiyetinde kalmıştır.

Dolablıkuyu karakoluna vaki mür-
caatta iki şahsın halka küfrettikleri, ta-
banca teşhir ettikleri, kahvedekileri ö-
lümle tehdit eyledikleri şikâyet edil-
miştir. Bunun üzerine 89 numaralı polis
İbrahim yanına bir arkadaşını alarak Ka-
narya kahvesine gitmiş, suçlu Bekir ve
arkadaşının üzerindeki tabancaları almak
istemiştir.Bekir derhal kahvenin dışarısına
gangsterler gibi fırlayarak kapıyı tutmuş,
tabancasının ucile pencere camını parça-
lamış, aralıktan halka ve kahvehanedeki
polislere ateş etmeğe başlamıştır.Bu yüzden kahvede panik kopmuş, yü-
zü mütecaviz müşteri kanapeler, sanda-
yeler altına yatmış, bir kısmı da polis-
leri siper alarak hayatlarını korumak
kaygusuna düşmüştür.Bekir ateşe devam edince polisin attı-
ğı kurşunlardan birisi suçlunun beynine
isabet ederek yaralamış, şerir yere yu-
varlanmıştır. Aynı mermi kahve karşı-
sındaki berber dükkanında traş olan Ha-
sana da isabet etmiş ve kolundan hafif
yaralamıştır.Suçlular sarhoşlar. Hele Bekir sar-
hoşluktan çılgına dönmüştü. Bekir ölüm
halinde hastaneye kaldırılmıştır. Müd-
deiumunî müdafaa halinde Bekiri yara-
lıyan polisi serbest bırakmıştır."Son Posta",nın
Şam mektupları

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

dağa kaldırmışlardı. Vali bulunup kurtar-
ılmış, fakat, Suriye hükümeti bu türlü
bu adamlara diş geçirememiştir. Fransız-
lar bunları Tedmür'e güya nefyetmişler,
hakikatte onları orada müreffeh bir o-
tele yerleştirmişlerdi. Bu mesele etra-
fı ayardanberi halk arasında dedikodu
hükümetle Fransızlar arasında da mün-
kaşa cereyan etti. Şam hükümetinin
mekki bu hâdise hasebile çok küçül-
müştü.Nihayet, galiba Fransa - Suriye mü-
hedeisi üzerinde son günlerde Suriye a-
leyhine vaki anlaşmanın mükafatı ola-
rak, bunların Şamda muhakemelerine
Fransızlar müsaade ettiler ve bu adam-
lar da, diğer avanelerle birlikte kuvvetli
bir jandarma müfrezesinin kuvvetli hi-
mayesi altında buraya nakledildiler. Ya-
kında Şam ceza mahkemesinde muhaka-
melerine başlanacaktır.Bu adamlar Fransızlarca o kadar mü-
him şahsiyetlerden olmalıydılar ki ev-
velki aşkamki radyo Kolonyal, «Ted-
mür'de Fransanın nezaret ve mürakabesi
altında bulunan» dört şahsın - isimlerini
de birer birer sayarak - muhakeme edil-
mek üzere Şama sevkedildiklerini bildi-
meği de unutmadı. Şam hükümetinin
Fransızlara vermeğe mecbur olduğu bir
takım siyasi ve iktisadi imtiyazlara mu-
kabil halka karşı bir nevi taviz olarak
verebildiği yegâne şey bundan ibaret ol-
sa gerekirdi. Bakalım, muhakeme netice-
si ne olacak? Belki bu da cılk çıkar!

Son Posta'nın edebî romanı: 6

Ah, Şu Hayat!

Yazan: Nezihe Muhittin

Niçin yemin ediyorsun.. sana soran var
mı?.. Ama eğer bir daha Kâzım sözünü
söylersen şu kızgın maşayla ağzını
burnunu dalarım... İşte bu sözüm ku-
lağında küpe olsun!..Mürvet korkudan sarararak:
— Pekî anneçim - dedi - bir daha
söylersen dilim kışaklara gelsin...Acar Fatma sakın bir sesle sordu:
— Gebe olduğunu kocan da bilmiyor
mu?— Nereden bilecek?
— O halde beni iyi dinle.. bu gece
bunu ben cna haber vereceğim.. sen sa-
kın ağzını açma hal..— Açmam anne; töbeler olsun aç-
mam..Bu havadis Acar Fatmayı hem şaşır-
mış, hem sevindirmişti. Yalnız beynini
kurcalayan bir mesele vardı. Kızının
karnında yedi aylığa giren bir gebeliği
birdenbire ortaya nasıl atacaktı? Âlem
buna ne derdi? Birdenbire yerinden
fırlayarak çarşafını giydi. Mürvete:— Kış!.. - diye sestendi - tekne de ça-
maşır ıslatmışım.. onları yıka, tahta-
boşa as, sofayla merdivenler toz toprak
içinde oralarını da siliver.. ben sokağa
çıkıyorum - diye kapıyı çekip dışarı
çıktı.Tam dört saat mahalledeki yardak-
larının evlerini dolaştı. Hikâneyi anlat-
tı... Köşe başındaki bakkaldan akşam
gazını bir şişe içinde eline alarak eve
döndüğü zaman Mürveti morarmış
bir halde ot minderin üzerinde kıvranı-
rken buldu.Kıza bir şey sormadan hemen pence-
reye koştı ve:— Yetişin dostlar, Mürvetim elden
gidiyor - diye feryadı bastı. Sonra ko-
şarak bitişik komşunun tahta perdesini
ni güm güm yumrukluyarak:— Nerdesiniz ümmeti Muhammed?..
Mürvet ölüyor.. - diye bağırdı. Tek-
rar kızının yanına gelinceye kadar
merdivenlerden koşu koşu çıkan kom-
şu kadınlar odayı dolduruverdiler.. A-car Fatma sedire kendini attı, birkaç
onun mütad kuluncunu bastırırken ö-
bürleri Mürvetin etrafını sardılar. Hafız Bedriye hanım mutfakta ezdiği
bir bardak nişasta ile içeri girdi. Önce
anasına, sonra kızına içirdiler. Mür-
vet ağlıya ağlıya:— Galiba ben doğuruyorum - diye
inler inlemez Acar Fatma baş ucuna
dikildi. Beti benzi sarardı. Komşularına
maskara olmuştu. Bir aralık kızın
kulağına eğilerek:— Yedi aylık demıştin, sakın yanlış
hesap etmiş olmayasın? - dedi.Mürvet can acısı ve korkuyla her
şeyi unutarak parmaklarıyla hesap et-
meğe başladı— Hiç unuttur muyum?.. Kâzım bu-
raya nisanın on beşinde geldi. Mayıs
bir, haziran iki, temmuz üç... ..Acar Fatma ağrıdan kıvranan kızı-
nın koluna bir çimdik atarak— Çenen tutulsun e mi, başka birşey-
cikler demem tenişire gel! - diye ya-
vaşca kulağına fısıldayınca Mürvet:— Ölüyorum.. ölüyorum.. Beddua
etme anneçim diye inlemeğe başla-
dı.Yatsı ezanı okunurken yedi aylık ço-
cuk dünyaya geldi. Mahalle kahvesine
koşup Ali efendiye müjde götürdüler..
adamağz bu mucize karşısında dili
bağlanarak ellerini göğe açtı. Ve sar-
sak sarsak kapıdan girip lohusa yanın-da yatan yeşil duvaklı insan kurusunu
görünce kaynanasının önüne dikilip:— İşte sana erkeklik namusunu is-
bat ettim. - dedi - Acar Fatma da çat-
lak bir kahkaha arasında uzun bir ma-
şallah çekerek damadını alkışladı.Doğan çocuk bir türlü serpilemiyo-
du. Mavi takkesinde, kafasından büyük
bir maşallahla çörekotu ve sarmısak çı-
kını sallanıyordu. O, bir çocuk değil bir
insan kurusuymdu. Acar Fatma hanım
şimdi de çocuğu gürbüzleşmesi için ne
«Kırlı kardeşleri» bırakıyor, ne başvur-
madık «kırbaç» dükkanları..Bu kadar emekten sonra kış başlar
başlamaz önce Ali efendiye, sonra da
hiç büyüyemeyen çocuğu birbiri arka-
sından Merkezefendi mezarlığına göm-
düler.Bahçe duvarları bitişik komşular hiç
bitmeyen bir gürültüler içinde yaşar-
larken beri tarafta Murtaza efendi ile
karısı çok mes'uddular. Evlendikten
sonra çok geçmeden Naciyenin babası
birkaç ay sonra da Murtazanın annesi
ölmüşlerdi. Başbaşa kalan genç karı
koca birbirine dil dökmesini bilmedik-
leri halde içten içe sevişiyorlardı. Kü-
çük Münir'in gülcükleri neşelerini
büsbütün artırıyor. Naciye tam Mur-
tazanın tahayyül ettiği bir güzeldi. Kes-
kin kara kaşları ve gözleri vardı. Uzun
siyah saçları, pembe yanakları, beyazdişleri, tombalak ve sağlam vücudu ile
Murtaza efendi için ideal bir kadındı.Fakat Murtaza efendi gezeve bir er-
kek değildi! Kadını şımartmaktan çekin-
mirdi! Onun için bir defa olsun onun
pek sevdiği ve beğendiği, güzelliğini
övecek bir kelime bile söylememişti.
Naciye temiz, temizliği titizlik derecesine
gelmiş, sonraları büsbütün sinir ve
hastalık şeklini almış bir kadın olmuş-
tu. İki günde bir evin tahtalarını baş-
tan aşağı ovar, çamaşır yıkar, ütü yap-
tır, yemek pişirir, misafir gelince yeni
baştan tahtaları siler, sedirlerin örtül-
lerini yıkar ve ütülerdi. Murtaza efendi
kadın işine karışmıyan ve kadın sesini
işitmeğe çok mütehammil olmayan
bir erkekti. Onun için karısının işine
karışmazdı. O, yalnız eve döndüğü za-
man karşısında güler yüzlü, sesi sada-
sı çıkmıyan uysal bir kadın istiyordu.Naciye de onun istediğinden âla idi.
Gündüz mütemadiyen didindiği halde
akşam üstü kocasının geleceği saatte
işlerini mutlaka bitirir ve onu güler
yüzle karşılardı. Naciyenin çocuğu ol-
duktan sonra da aynı hal devam etmiş-
ti. Çocuğun işleri de üstüne bindiği hal-
de Naciye gene hiç şikâyet etmeden iki
günde bir evi baştan aşağı siler, tahta-
ları ovar, çamaşırını yıkar, ütüler, ço-
cuğuna çok temiz bakardı. Sağlam ve
genç Naciye bu titizliğine kurban git-
mişti.

— Arkası var —

"Son Posta"nın macera romanı: 53



"İfşa eden idam olunur!,"

Harb sanayi casusları arasındaki mücadele

Olanda'nın ürkek ve korkak hali devam ediyordu. Nihayet birgün otelde kendisiyle konuşmak istedi, imi söyleyince: "Yorgunum, uyuyacağım!," dedi. O zaman bir kenbere sert bir hareketle kolundan tutup çekti. Hayret ve korku ile yüzüne baktı

Biliyorsunuz ki, Asor adalarından doğru Avrupa üzerine yüksek tazyikli hava cereyanları eser.. yüksek hava tabakasındaki bu cereyanlar ise tabii hattaüstüvadan, Afrikadan geliyor, olabilir ki bu hava cereyanları yukarı tabakalardan bu mikropları taşımış ve tayyarenize kadar getirmiş olsun.

Biçare doktor benim bu esrarengiz hastalığımı ilmi bir surette izah edebilme için en olmuştuk nazariyeler icadına kalkışmıştı. Bense sarıh surette Draveskiden şüphe ediyordum. Ve hâdiseyi Olandanın anladığına kat'i surette hüküm vermiştim. Yalnız, Draveski bu mikropları Afrikada bulunmadıkca nasıl eline geçirmiş olabilir? Draveski eğer Afrikada da bulunmuşsa, o vakit, bana bir suikast yapıldığına zerre kadar şüphem olmayacaktı.

Bunu Olandanın anlamak mümkündür. Fakat hastaneden çıkmaya kadar kendisine hiç bir şey söylemedim.

20 gün sonra hastaneden tekrar otele gittiğimiz zaman, her şeyden evvel Olandayı isticvab etmek için adeta yarıyordum. Zira, Draveski bana böyle bir suikast yapmışsa, ona karşı elektron silahları için çalışmak hususunda taahhüdümü kabul eder görünmesi canicesine bir komedyola olmak lazım gelirdi. Vakiâ, bu amî ve esrarengiz hastalığım benim taahhüdümün mahiyetini de altüst etmişti. Çelik kralı prens Radziwill ile mesele ne olmuştu? Biz hiç vakit kaybetmeden çelik kralile kuzumuzu halletmek üzere Monte Karloya gideceksen benim hastalığım yüzünden 20 gün Dünkerkde kalmış bulunuyorduk. Bu hâdiseye yüzünden Draveskinin faaliyeti durmuş olabilir miydi? Şimdi tamamiyle karışmış, altüst olmuş ve büsbütün değişmiş olan vaziyeti nasıl halletmek mümkün olacaktı?

Mart ayına girmiş bulunmamıza ve havalaların birdenbire güzelleşmiş olmasına rağmen, Olanda hastaneden otele kapalı bir otomobile gitmemize bilhassa dikkat etmişti. Onun dışarıya görünmekten adeta çekinmekte olduğunu fark ediyordum.

Ürkek ve korkak hali devam ediyor, hiçbir şey söylemiyordu.

Otele tekrar yerleşir yerleşmez Olandaya:

— Şimdi biraz konuşalım!.. dedim.

Onun yüzüne bakmadan, gayet lâkayd bir sesle:

— Başka zaman konuşuruz, şimdi çok yorgunum. Hemen uyuyacağım!..

Dediğini ve yatmak üzere hemen sonunmağa başladığını görünce fena halde kızdım. O vakit onu sert bir hareketle durdurdum. O hayret ve korku içinde yüzüne bakıyordu:

— Olanda! dedim. Sana bir şey sormak istiyorum!

— Ne soracaksın?

— Şu senin Draveski hiç Afrikada bulundu mu?

— Afrikada mı?

— Evet.. eskiden Afrikada bulunup bulunmadığını biliyor musun?..

Olanda canı sıkılmış bir tavırla cevap verdi:

— Vallahi bilmiyorum. Hem şimdi bu soruların ne münasebeti var ki?

Birdenbire:

— Olanda! Bana doğru söyle! diye bağırdım, bana doğru söyle!

Olanda benim bu hiddetim karşısında hafifce sararmıştı. Aksi bir tavırla yüzüne bakarak:

— Ne o? Deli mi oluyorsun Allahaşkına? diye âdeta mırıldandı.

— Ööö, ramak kalmıştı.. diye bağırdım. Bana doğrusunu söyleyeceksin! Draveski hiç Afrikada bulundu mu?..

Olanda ürkek bir tereddütle cevap verdi:

— Evet!.. Ne olmuş ki?..

— Sen yalnız bana cevap ver!.. Rica ederim, sorma!.. Ne kadar zaman evvel bulunmuş, biliyor musun?

— Holanda bahriyesinde hizmet ederken bulunmuştu.

— Ya?..



— Şu senin Draveski hiç Afrikada bulundu mu Olanda? —

— Niçin soruyorsun?..

— Rica ederim, ben sorarken sen de sorma!.. Peki, muhterem şef cenabları Her Draveski ile muhabere ediyor musun?..

— Şübhesiz!..

— Şübhesiz mi?..

Olandanın bu cevabı beni birdenbire şaşırtmıştı. Olanda bana suikast yapmış bir adamla hâlâ muhabere halinde olabilir mi? O halde Olanda da suikastde müşterek mi idi?..

— İmkân yok!.. diye bağırdım.. Olanda! İmkân yok!

Olanda gayet sakin bir tavırla sordu:

— Neyin imkânı yok kuzum?..

— Henüz ben Draveski cenablarının diledikleri şekilde deli olmuş değilim. Olanda!..

Olanda birdenbire sarardı:

— Fakat, diye kekeledi, ne demek istediğini anıyamıyorum!

— Sen Draveski ile muntazam muhabere ediyor musun?..

— Ediyorum diyorum sana.

— Peki, Draveski şimdi nerede?..

— Londrada..

— Peki, benim hastalandığımı biliyor mu?..

— Şübhesiz.. ben haber verdim..

— Memnun oldu mu?..

Olanda korku dolu gözleriyle yüzüne baktı:

— Memnun oldu mu, ne demek?.. dedi. Bilâkis sen derece müteessir oldu. Senin iyi olduğunu da haber verdim, sen derece sevindin!..

— Çok garib!..

— Niçin garib olsun?

— Benim deli olup olmadığımı sordu mu?..

Olanda şaşkın şaşkın sordu:

— Deli mi?..

— Benim de profesör Pylsowicz gibi bu hastalıktan deli olarak çıkacağımı bilmiyor muydun, Olanda?

Olanda, sesi titriyerek, birden:

— Asla! diye bağırdı.

— Hayret!..

Olanda sinirlenerek omuzlarını silketti:

— Fakat niçin hayret ediyorsun? dedi. Doktor bana böyle bir şey söylemedi. Ben senin ölümünden kurtulabileceğinden emin değildim. Fakat deli olmanın tehlikesi olduğunu asla bilmiyordum.

Odanın ortasında buhranlı bir halde dolaşmağa, düşünmeğe başlamıştım. Dişlerimin arasından kemirici bir asabiyetle:

— Ben deli değilim! Ben deli değilim!..

Diye de söyleniyordum. Sonra, birdenbire durup sordum:

— Olanda! Draveski sana hiç çelik kralı meselesinden bahsetmedi mi?

Olandanın gözleri o vakit birdenbire korkuyla doldu. Adeta ürperir gibi olmuştu. Fakat sualime cevap vermedi.

— Çelik kralı meselesi ne oldu? diye tekrarladım.. her halde ben yaptığım müddetce bir şeyler oldu. Sen,

Draveski ile bu hususta görüştün mü?..

Olanda karşında taş kesilmiş gibi duruyordu.

— Sana soruyorum, Olanda? Prens Radziwill meselesi hakkında Draveski ile muhabere ettin mi?..

Olanda bir müddet tereddüd ettikten sonra, beni ürperen bir sükûnetle cevap verdi:

— Evet!..

— Ben hasta iken sen Dünkerk'den bir yere ayrıldın mı? Olanda, ne duruyorsun, söylesene?..

— Evet!..

— Nereye gittin?..

— Monte Karlo'ya gittim..

— Arkası var —

İstanbul Borsası kapanış fiyatları 10-3-1938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	630,	629,75
Nev-York	0,7965	0,7960
Paris	25,2775	25,2475
Milano	15,1190	15,1250
Brüksel	4,7044	4,7064
Atina	86,7460	86,78
Cenevre	3,4293	3,43
Sofya	63,4920	63,5175
Amsterdam	1,4233	1,4238
Prag	22,6637	22,6675
Viyana	4,2063	4,2080
Madrid	12,3810	12,3858
Berlin	1,9718	1,9725
Varşova	4,1857	4,1875
Budapeşte	3,9875	3,9888
Bükreş	106,19	106,2325
Belgrad	34,2857	34,2993
Yokohama	2,7268	2,7280
Moskova	23,71	23,70
Stokholm	3,0325	3,0337

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu şm. % 60 peşin	—	—
A. Şm. % 60 vadeli	—	—
Bomonti - Nektar	—	—
Asian çimento	—	—
Merkez bankası	100 75	100 75
İş Bankası	10 25	—
Telefon	7 80	—
İttihat ve Değir.	12 75	—
Şark Değirmeni	1 10	—
Terkos	7	—

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
" " I vadeli	—	—
" " II vadeli	—	—

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	—	—
" " I vadeli	—	—
" " II pe.	—	—
" " II va.	—	—
Anadolu mü. peşin	—	—

PARALAR

	Alış	Satış
1 Türk altını	—	—
1 Banknot Os. B.	—	—

İstanbul Belediyesi İlanları

Hususi idareden aylık alan emekli öğretmen ve memurlarla öksüzlerinin Mart 938 Üçer aylıkları 8 Mart 938 Salı gününden itibaren Ziraat Bankasından verilecektir.

Emekli ve öksüzlerin aylık cüzdanlarıyla birlikte Bankaya müracaatları ilân olunur. «B.» «1267»

Maltepede Gülsuyu mevkiindeki hâli arazide mevcut taş, beyaz toprak, kil ve kaolin ve esaslı mevad çıkarmak üzere talibine ruhsatname verileceğinden buradan bu maddeleri çıkarmağa başka talip olduğu takdirde ilân tarihinden itibaren bir hafta zarfında Belediyeye istida ile müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. «B.» «1268»

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Semti meşhur ve mahallesi	Cadde veya sokağı	No. su	Cinsi	Muhammen aylığı Lira	Kuruş
Bahçekapıda 4 cü Vakıf katında	Hanın zemin	1-3	Mağaza	57	50
Bahçekapıda 4 cü Vakıf katında	Hanın zemin	8	"	50	00
Mahmutpaşada	Sultan odaları	21-23	2 dükkân	4	00
Çarşıda	Püskülcülerde	4	Dükkân	1	50
Şehremini Denizaptal	Topkapı	298-340	"	3	50
Bahçekapıda 4 cü Vakıf katında	Hanın 1 ci	40	Oda	22	00
Bahçekapıda 4 cü Vakıf katında	hanın 4 cü	28	"	16	00
Mercanda İmameli han	üst katında	5	"	4	00

Müddeti icar: Teslimi tarihinden 939 senesi Mayıs sonuna kadar.

Sayım Ocağında Mandıra Mandıra ve otlatıye 450 00

Müddeti icar: Teslimi tarihinden 940 senesi Ağustos sonuna kadar.

Yukarıda yazılı mahaller kiraya verilmek üzere arttırmaları uzatılmıştır. İstekliler 15/Mart/938 Salı günü saat on beşe kadar Çenberlitaşta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde Vakıf Akarlar kalemine gelmeleri. (1348)

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi İlanları

Muhammen bedeli 2.198,75 lira olan 18 kalem elektrik malzemesi açık eksiltme usulüyle 15/3/938 Salı günü saat 15,30 da Sirkeci'de 9 uncu işletme binasında Satınalma Komisyonunca mübayaa edilecektir. Bu işe girmek isteyenlerin kamuni vesikalariyle ve % 7,5 teminat akçeleriyle Komisyona müracaatları lâzımdır. Şartnamesi parasız olarak Komisyona verilmektedir. (1350)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Kadıköyünde İbrahimağa mahallesinde Cami yanında 17 No. lu dükkân 31/5/938 sonuna kadar pazarlıkla kiraya verileceğinden isteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne müracaatları. (1359)

Doyçe Levante Linye

G. m. b. H.

HAMBURG

Deutsche Levante-Linie Atlas Levante-Linie A.-G. Hamburg, A.-G., Hamburg Bremen

Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Karadeniz arasında azimete ve avdet muntazam postalar

Heraclea vapuru 11 Marta doğru. Derindje vapuru 11 Marta doğru. Gallie vapuru 20 Marta doğru

Burgaz, Varna, Köstence için limanımızdan hareket edecek vapurlar

Derindje vapuru 12 Marta doğru. Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Roterdam limanları için hareket edecek vapurlar

Andros vapuru 11 Marta doğru. Larisse vapuru 19 Marta doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da Ova-kimyan hanında DOYÇE LEVANTE LİNYE vapur acentalığına müracaat.

Telefon : 44760 - 44769

Basur memelerinin

ANTİVİRÜS İLE TEDAVİSİ

REKTA

PATİ

İÇ VE DIŞ BASUR MEMELERİNİ, BASUR MEMELERİNİN HER TÜRLÜ İLTIHAPLARINI, CERAHATLANMIŞ, FİSTÜLLERİ AZ ZAMANDA EYİ EDER

ERTUĞRUL SADİ TEK

TIYATROSU

Pazartesi

(Kadıköy - Süreyya) da:

(Bu Masal

Böyle Bitti)

Büyük vodvil 3 perde

ve Çarşamba (Üsküdar) da:

(UNUTULAN ADAM)

3 Perde 3 tablo

Şehir Tiyatrosu

Dram kısmında

Bu akşam saat 20.30 da

FİDANKI

Dram 3 perde

Yazan : Pandeli

Komedi kısmı bu akşam saat 20.30 da

DALGA

Yazan : Ekrem Reşid

Komedi 3 perde

HALK OPERETİ

14 Mart Pazartesi

akşamı Saat 9 da

Beşiktaş Suadpark

tiyatrosunda

Eski Tas

Eski Hamam

Operet 3 perde

15 Mart Salı akşamı

Pangaltı Kur-

tuluş sinemasında **PIPIÇA**

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.

İlanlardar mes'uliyet alınmaz.

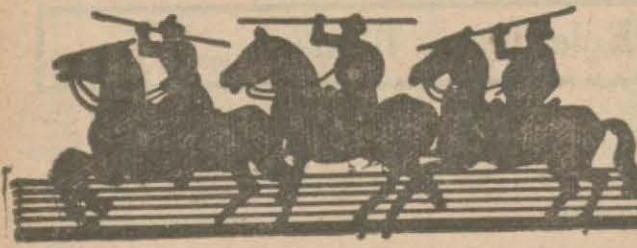
Cevap için mektüblara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul

Telgraf : Son Posta

Telefon : 20203

Son Posta'nın tarihi tefrikanı: 46



ÜÇ BOZ ATLI

Yazan: Ziya Şakir

Kamer Han mütteliklerine adamlar yolluyarak: "Yeni bir ordu kurmasına vakit bırakmadan Timur üzerine yürüelim!," demiş ve kendisi de 10 bin süvari ile Göktepeye gelmişti. Halbuki Timurun hazırlıklarından hiç de haberdar değildi

Dağların henüz dörtte biri bile geçilememişti. Birdenbire müdhiş bir kar fırtınası başgöstermişti... Bu bir fırtına değil, bir felâketti.

Sert bir rüzgâr esmeye başlamıştı. Bu rüzgâr insanları ve hayvanları bile yerlere seriyor.. savrulan karlar, gözleri kör ediyor; yerden havalanan buz parçaları, tesadüf eden insan ve hayvanların vücudlarını bıçak gibi kesiyordu.

Bu müdhiş fırtına altında, bir adım bile ilerlemek mümkün değildi. Timur, artık bütün askerlerine, tevakkuf emri vermişti. Çaresiz, bu fırtınanın geçmesi beklenecekti.

Lâkin şimdi de, başka bir felâket zühur etmişti. Bütün insanların ve hayvanların yiyecekleri tükenmişti.

Süvarileri ölen atlar, kesiliyordu. Bunların kemiklerinden ve eğerlerinden ataklar yakılarak etleri pişiriliyordu. Fakat, gene açlığın önüne geçilemiyordu.

Telefat, hergün artırtıkca artıyordu. Timur ordusunun nizamı mucibince yapılan sabah ve akşam yoklamalarında, yirmi bin süvarinin, ateşe tutulan bir buz parçası gibi eridiği anlaşılıyordu.

Üç gün zarfında, askerlerin mevcudu, yedi bine inmişti. Bu halde bile metanetini zerre kadar kaybetmeyen Timur büyük bir soğukkanlılıkla:

— Anlaşıldı. Bu sefer de, bir şemset var. Şu halde, geri dönelim.

Demiş.. ve, Semerkande ric'at emrini vermişti.

Ric'at kolay geçmemişti. Yedi bin atlıdan, ancak dört bini Semerkande geri bilmişti. Hattâ bizzat Timur mile birkaç kere donmak tehlikesine maruz kalmıştı. Ve Semerkande avdetinden sonra da, bir müddet hasta yatmıştı.

Timurun düşmanları, bu felâketi haber alır almaz, son derecede sevinmişlerdi. Bu büyük fırsatı kaçırmıyarak derhal Semerkand üzerine saldırmayı istemişlerdi. Fakat o sene hüküm süren bu emsalsiz kış, bir gün bile fasıla vermeden, bütün şiddetle devam etmişti. Bu vaziyette harekete geçmeye; ne Kâşgarlılar, ne Kapçaklılar, ve ne de Harzemliler bir türlü cesaret edememişlerdi.

Kış, böylece geçmişti. Yalnız Timur, vaktini boş geçirmemiş.

Bu zeki ve ihtiyatlı hükümdar, maruz kaldığı felâkettten, düşmanlarının derhal istifadeye kalkışacağını tahmin etmiş; bütün kış çalışarak yeni bir ordunun hazırlanmasını temin etmişti.

Timur; bu hareketle, çok büyük bir isabet göstermişti. Çünkü, bahar gelir gelmez Kamer Han mütteliklerine adamlar yollamış:

— Timur, geçirdiği felâkettten kendini toparlamadan evvel biz harekete geçelim. Yeni bir ordu toplamasına vakit bırakmadan, Semerkand üzerine yürüelim.

Diye haber göndermişti. Ve kendisi de, Timurun bütün hazırlıklarından gafil olduğu için, on bin süvari ile hareket ederek (Göktepe) ye gelmişti.

Timur; tam tehzizat ile mükemmel bir ordu çıkardığı için, vaziyetinden o kadar emindi ki; Kâşgar hükümdarının böylece hududa geldiğini haber almasına rağmen kat'iyen telâş etmedi.

Yalnız oğlu Cihangire, şu kısa emri verdi:

— On bin süvari al. Seyram ve Cardan istikametine doğru hareket et.

Timurun; oğlu Cihangiri bu istikamete sevk etmekten maksadı, gerek Kâşgar hükümdarı Kamer Han'ı, gerek mütteliklerini şaşırtarak düşmanlarının kuvvetlerini parçalamaktan ibaretti.

Nitekim; bu büyük kumandan, düşüncesinde hata etmemişti. Kamer Han,

Cihangirin on bin atlı ile Cardan istikametine yürüdüğünü haber alınca, kendisini Göktepede emniyet içinde görmemiş, (Burke Goryan denilen mevkie çekilmişti. Aynı zamanda, Kapçaklılar da:

— Timur, on bin atlı ile oğlu Cihangiri Cardan'a doğru gönderdi. Kamer Han ile aramız kesti. Oğlu ile on bin atlı göndermesine nazaran, her halde kendi kumandası altında bu kuvvetin üç, beş misli bulunmak lâzım. Vaziyet, iyice anlaşılınca kadar, hele acele etmiyelim.

Demişler, ileri atılmakta isticâl göstermemişlerdi.

Harzemlilere gelince, Yusuf Sofu, Timurun bir an evvel ortadan kalkmasını istemekle beraber, tıbbi Kapçaklılar gibi düşünen noyanlarının ihtiyat tavsiyelerine riayet etmiş; o da ihtiyat ile harekete karar vermişti.

Kamer Han'ın çekildiği (Burke Goryan) mevki, son derecede emindi. En kudretli bir ordunun bile, bu mevki kolayca ele geçirilmesi mümkün değildi.

Burada, sarp dağların arasından akan ırmaklar, üç boğaz teşkil ediyordu. Bu ırmaklarda, büyük asker kuvvetle-

rinin geçebilecekleri derecede kuvvetli köprüler yoktu. Her noktasi, girdaplar teşkil ederek akan nehirler de, hiçbir noktada geçid vermiyordu.

Kamer Han ile Hatay Bahadır, Timurlenk'in oğlu Cihangiri aldatmak, ve ellerindeki kuvvetin mikdarını saklamak için buraya çekilmişlerdi. Onlar daha hâlâ, Timurun bütün kuvvetini, Cihangirin maiyetindeki atlılardan ibaret zannetmekte:

— Hele Cihangir, biraz daha ilerlesin.. İli nehrinin dağlarla muhat olan vadilerine girsin... O zaman, buradan fırlarız. Dağ yollarını aşarız. Cihangiri, nehirle dağlar arasında sıkıştırırız. Bütün kuvvetini, kılıçtan geçiririz. Ondan sonra da, muzafferan Semerkande gireriz.. diye, düşünmekte idiler.

Bunlar; kışın maruz kaldığı felâkettten dolayı Timurun büyük bir aciz ve zâf içinde olduğuna o derece emin idiler ki; sarayın bazı kadınlarla beraber, (Dilşad Ağabigüm) ü de beraber getirmişlerdi.

Hatay Bahadır; kazanılacak muvaffakiyete son derecede kanidi. Bu muvaffakiyeti kazanırken, yapacağı kahramanlıkları göstermek için, nişanlı Dilşad ağayı beraber gelmeye bizzat o teşvik etmişti.

— Arkası var —

RADYO

Bugünkü program

11 - Mart - 1938 - Cuma

İSTANBUL

12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Hava-Öğte neşriyatı:

13.05: Plâkla Türk musikisi. 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

Aksam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans musikisi. 19: Konferans: Ali Kâmil Akyüz (Çocuk terbiyesi). 19.30: Bey oğlu Halkevi gösteri kolu tarafından bir temsil. 19.55: Borsa haberleri. 20: Muzaffer Güler ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Hava raporu. 20.33: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat ayarı). 21.15: Mustafa ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21.50: Orkestra. 22.45: Ajans haberleri. 23: Plâkla solo-lar, opera ve operet parçaları. 23.20: Son haberler ve ertesi günün programı.

11 - Mart - 1938 - Cuma

ANKARA

Öğle neşriyatı:

12.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 12.50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları. 13.15: Dahil ve haric haberleri.

Aksam neşriyatı:

18.30: Karışık plâk neşriyatı. 18.55: İngilizce ders (Azime İpek). 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları: (Makbule Çakar ve arkadaşları). 20: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.15: Saksofon solo: Nihad Esengin; piyano-da: Marcel Bi. 21: Konferans: Cemal Arıntan (Köy kalkınmasında hayvan yetiştiriciliği). 21.15: Plâkla dans musikisi. 22: Ajans haberleri. 22.15: Yarınki program.

Nöbetçi

Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Ziya Nuri), Alemdarda: (Esad), Beyazıda: (Asador), Samatya-da: (Teofilos), Eminönünde: (Salih Necati), Eyübdü: (Arif Beşir), Fenerde: (Hüsameddin), Şehremininde: (Nazım), Şehzadebaşında: (Asaf), Karagümrük -de: (Kemal), Küçükpazarda: (Hulusi), Bakırköyünde: (Hilâl).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklal caddesinde: (Galatasaray), Tünelbaşında: (Matkovic), Galatada: (İkiyol), Fındıklıda: (Mustafa Nail), Cumhuriyet caddesinde: (Kürkçiyân), Kalyoncuda: (Zafropulos), Flruzağada: (Ertugrul), Şişli'de: (Asım), Beşiktaşda: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:

Üsküdar'da: (İttihad), Sarıyerde: (Asaf), Kadıköyünde: (Saadet, Osman Hulusi), Büyükdada: (Halk), Heybelide: (Halk).

Yeni neşriyat

İzmir İstatistik Yalığı — İzmir Vilâyeti İstatistik Müdürlüğü 1935 - 1936 yılının istatistikini neşretmiştir.

Poliklinik: — Bu aylık Tıp mecmuasının 57 inci sayısı çıkmıştır.

Çocuk — Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi tarafından çıkarılan bu Çocuk mecmuasının 76 ncı sayısı renkli bir kapak içinde bir çok güzel yazılarla intisar etmiştir.

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan:

Mahcuz olup bu kere paraya çevrilmesine karar verilen Beyoğlunda, Pangaltı Haiâskârgazi caddesi 140 numarada kasi ve tavuk kafeslerinin birinci açık artırması 17 Mart 1938 perşembe günü saat dokuzdan on bire kadar yapılacaktır. Bu artırmada mahcuz eşya muhammen değerinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde ikinci açık artırması da 23 Mart 1938 çarşamba günü aynı saatte yapılacaktır. Alıcı olanlar muayyen gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaat ederek pey vurup almaları ilân olunur. (5795)

İstanbul Birinci İflâs Memurluğundan:

Çorap fabrikası sahipleri İken İflâs eden Mehmed Sabit ve kardeşleri kolektif şirketi masasına sonradan gelen İstanbul belediyesinin bina ve buhran vergisinden dolayı istediği (518) lira 96 kuruştan (481) lira 90 kuruşu esbabı kanunîyeye binaen red ve yalnız (37) lira 6 kuruşun buhran vergisi mukabili olarak ve beşinci sıraya kayıd ve kabulüne karar verilmiş ve olbaddaki alacaklıların sıra defterinin düzeltilmiş olduğu alacaklıların malûmu olmak üzere ilân olunur. (5799)

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müfils Âyan oğlu Mehmedin alacaklıları tarafından Masa mevcudu arasından terkline karar verdikleri bütün hakları hakkında alacaklı Mehmed tazihini istemiş olduğundan bu cihet ile mevcut para hakkında karar verilmek üzere alacaklıların 23/3/938 Çarşamba günü saat 15.30 da dairede hazır bulunmaları Masa Memuru kararla ilân olunur. (5800)

İstanbul Birinci İflâs Memurluğundan:

Müfils Hristaki Hacı Yusuf ve İlya Makroplo kolektif şirketi Masasına ahiren gelen beş alacaklının talepleri kabul ve sıra defterleri düzeltilmiş olmakla ilân olunur. (5801)

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIGİL

Tayyare Piyangosunun Beşinci keşidesi bugün başladı

50,000 Lira kazanan 9185

Sonları (85) rakamlarile biten bütün numaralar yirmişer lira amorti kazanmışlardır.

15,000 Lira kazanan 35116

Sonları (16) rakamlarile biten bütün numaralar yirmişer lira amorti kazanmışlardır.

1,000 lira kazananlar 33689 24870

500 lira kazananlar 32875 26629 1170 37630 15690

200 lira kazananlar 5713 34386 26002 2035 11234 36090

100 lira kazananlar 27711 21112 15366 30662 6317 34800

50 lira kazananlar 1064 21451 30746 7828 37158 19686

32018 27091 33079 25498 31060 16153

18391 36761 30025 25173 22132 1507

33243 18848 23747 2855 19729 4165

17207 36125 26507 35310 38745 15761

5005 38847 8757 14824 23336

50 lira kazananlar 22598 2138 7425 5393 25942 12275

27984 38942 36765 14055 29212 31840

37502 24111 27966 29777 33927 20090

5779 24280 33739 11385 30066 33027

1244 25146 31799 36717 22934 35097

39045 26369 39274 23498 25136 25778

11142 15741 35451 34503 17730 28400

4674 14142 20361 20881 36479 13407

28305 18879 384 4700 10049 25164

8767 1677 30690 663 11018 31125

25825 29070 16339 22241 6095 6838

19048 18775 12779 31724 26786 21247

20780 11859 38881 34364 37408 8644

12713 17691 10994 9061 13737 22553

29486 36733 36930 1673 15056 25765

22280 34252 22419 23985 8735 26294

36204 11057 17828

30 lira kazananlar 28101 22231 32931 21350 18662 5773

18196 7704 7286 27733 15212 29770

21165 37643 33098 14297 34163 35744

10672 6770 35978 21722 35273 38652

23162 17155 36716 36956 13591 5538

22811 16265 37116 4021 2718 19908

20763 17634 3171 4978 29067 10745

18406 26488 39065 13131 18378 27891

37139 432 33642 12468 10045 20513

9374 17390 20424 8020 20972 35767

36784 22395 474 33196 30477 35190

36356 38944 34228 15123 7357 9789

292 17562 10831 1272 22634 4835

1165 36968 37817 2609 18535 34443

29786 3847 11996 18650 24560 12485

Dr. HAFIZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehassısı: Pazardan maada hergün (2 - 8) Divanyolu numara 104, ev telefonu 22398 - 21044

30338	34905	15446	9489	22347	10159
20868	33524	23061	35654	4517	13204
36636	19770	29512	35366	23684	19326
23386	30995	11947	24484	20349	18089
13463	16951	117	32867	15517	591
38098	36287	23949	17177	8459	6600
1601	17478	26623	27316	19845	21185
33869	14955	32570	16436	13219	31090
24831	17949	19498	36664	7351	19558

Üsküdar'da iki kaza

Bir adamın sol ayağı, bir adamın da parmakları ezildi

Üsküdar'da Boyacı sokağında Hasanın fırınında çalışan Şaban hamur makinesine elini kapatarak parmakları ezildiğinden Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

★ Üsküdar'da mekteb sokağında oturan Şirketihayriyenin iskele tamircilerinden Ahmed Üsküdar vapur iskelesini tamir ederken iskeleye yanan bir vapurun sarsıntısından dol ayağı tahtalar arasına sıkışarak ezilmiş, tedavi edilmek üzere Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Gizli bir Yahudi mektebi bulundu

Balatta Hamamımuhammad mahallesinde Aynalıbakkal sokağında oturan Nesim kızı Rihanın evini mekteb ittihaz ederek rivardan topladığı çocuklara ruhsatsız ders vermekte olduğu haber alınmış, arama neticesinde Rihanı 14 çocuğa ders verirken yakalayanak müddeumumiliğe teslim etmişlerdir.

İki yangın başlangıcı

Ayansarayda Aktarma sokağında açığı Mehmedin dükkânında, Kızıtoprakta Kalamış caddesinde bahçıvan Manolun kulübesinde iki yangın başlangıcı olmuş, her ikisi de büyümeden söndürülmüştür.

Bir otobüs bir adama çarptı

Şoför Saimin idaresindeki 3440 numaralı Şişli - Fati hotobüsü Taksimde Tarlabaşı caddesinden geçerken Cevdet isiminde bir şahsa çarparak bacağından yaralamıştır.

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Dişlerin ehemmiyeti Ve muhafazasına dair Bazı mülâhazalar:

Hazmın yarısı iyi çiğneme ile ağızda olur.

İyi çiğnemeyen kimselerin sıhhati da-ima bozuk olur. Kansızlık ve zâfiyet dolayısıyla verem gibi çok tehlikeli hastalığa tutulmayı kolaylaştırır.

İyi çiğnemek için de dişlerin tam olması lâzımdır.

Ceviz fındık gibi sert yemikleri dişlerle kırmamalıdır. Kati ve madeni cisimlerle de dişleri harap etmekten çekinmelidir.

Dişlerin üzerindeki parlak kısmı teşkil eden ve mina denilen cisim sert olmakla beraber kırılmağa da müsaldir ve çatlak ve çatlaklı ihmal edilirse hamızların ve mikropların tesirile diş buradan çıkar.

Tedavi edilmezse yayılacak tehlikeki hasıl olur. O zaman ağızda noksan dişle gıdalar lâyıkile çiğnenemez. Ve bu yüzden hazımsızlık, sıhatsızlığı doğurur.

Bundan başka noksan dişler konuşmakta bozukluğa, yüzün haric ve bedii letafetini bozarak oldukça çirkinliğe de sebep olur.

Yapılacak yegâne şey, altı ayda bir defa dişleri muayene ettirmek, çürükleri doldurmak, diş etlerinde ve civarında iltihab varsa tedavi ettirmekdir.

Cevab isteyen okuyucularımızın posta pulu yollamalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

"Bizi başarılar alâkadar eder,"

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu görüşmeler soğukkanlılık ve itidal ile temeyyüz etmiş ve bu suretle, Kemal Atatürk'ün tamamlanmış ve emilmiş politik ve askeri bir emniyete ve aynı zamanda kuvvetle tarsi edilmiş ekonomik bir vaziyete dayanan tam bir nefse güvenme hissini vermeye muvaffak olduğu, Kemalist Türkiye'nin politik havasını aktarmıştır.

Bugün, Türkiye, esaslı surette istikrarını bulmuş, kuvvetini ve imkânlarını maddik ve yalnız ekonomik kalkınma programını takip arzusunda bulunan bir memleket olarak gözükmektedir.

Esasen, Reiscumhur Atatürk'ün ve Başvekil Celâl Bayarın, parlamentonun yeni iktidara devresine başlaması münasebetle söyledikleri, diğer parlamenter memleketlerde âdet olanları hacim itibarıyla geçen iki nutukta, Türkiye'nin kendisine olan bu güveninin yeni bir tezahürünü daha teşkil etmektedir.

Atatürk, bu nutukunda «Ekonomik kalkınma, Türkiye'nin hür, müstakil, daima daha kuvvetli, daima daha refahlı Türkiye idealinin belkemiğidir. Türkiye bu kalkınmadan iki büyük kuvvet serisine dayanmaktadır» diyor. Ve biraz ileride «Büyük başarılar alâkadar eder» diyor. «Büyük başarılar alâkadar eder» diyor. «Büyük başarılar alâkadar eder» diyor.

Bu, yalnız kurumlarında değil, düşüncelerinde temelli bir inkılabı yapmış olan büyük Türk milletinin dinamik idealidir. Bu ideali en kısa bir zamanda başarmak için, fikir ve hareketi, beraber yürütmek mecburiyetindedir.»

Muhteşem bir bina
Fihhakika, Avrupa ve Asyanın birleşme noktasında olan bugünkü Türkiye, geniş bir inşaat yeri manzarası arz etmekte ve orada, sükûn içinde sağlam ve muhteşem bir bina önüne geçilmez bir hızla yükselmektedir.

Tam bir Türk tipi
Halen, bu geniş mekanizmanın işçi banyoları olan Başvekil Celâl Bayardan hususî bir görüşme elde etmeye çalışmışım. Büyük bağa gözlüklerle, sakinliği ve itidal ile zariflik ve sevimlilik ve asalet dolu demokratik tevazuu ile, Celâl Bayar, bir Amerikan entellektüeli hissini vermektedir. Celâl Bayar, tam, bir modern Türk tipidir.

«Bir çeyrek saat»
Başvekil, beni, saat elinde kabul etti. Fakat aynı zamanda kat'i bir ifade bana bir çeyrek saat tahsis edilebileceğinden memnun olduğumu bildirdi.

Eki hatıralar, zihnimde yeniden canlanıyor:

Yüzde yüz Türk müessesesi
Bu, Celâl Bayar tarafından kabul edilmiş şerefli ilkidir. Bundan önce evvel, bugün Türk bankaları içinde şöhreti dünyaya yayılmış en büyüğü olan ve yüzde yüz Türk bir müessesesi teşkil eden İş Bankası ilk kurduğu gündür. Bir kere daha görmüştüm. Arada geçen müddet zarfında kendisi İmar ve İktisat Vekili, Hariciye Vekâleti Vekili ve iki defa da Ekonomi Vekili olmuştur. Her ihtiyarlamamış olan yüzü, aynı sakin enerjiyi, belki biraz daha fazla olgunluk ve otorite ile, eskisi gibi muhafaza etmektedir.

İşte yeniden, Reiscumhur Atatürk'ün yakın bir dostunun, bir ilk gün iş arkadaşımın, soracağım suallere en salâhiyetle cevaplar verebilecek adamın, karşısında bulunuyorum.

Kemalizmin ekonomik doktrini
İlk olarak, zihnimi en ziyade kurcalayan şu suali sordum:
— Kemalizmin ekonomik doktrini bana anlatır mısınız?

Türkiyede vekâli ve soğukkanlılığı bir darbemesel teşkil eden ve ismi muvaffakiyetin bir müteradifi telâkki olunan adam, sualime tereddüdsüz cevap verdi:

— Kemalizmin ekonomik doktrini, Cumhuriyet Halk Partisinin programında tarif edilmiş olarak bulacaksınız. Kemalist rejim, şahsî mülkiyet ve şahsî çabına prensiplerine hürmet esasına dayanmakla beraber, şahsî menfaatin millî menfaate tekaddüm etmesine müsamaha etmez. «Ferdî ben» ile «sosyal ben» in karşılaştığı her ihtilâfta Türkiyede, her zaman, «sosyal ben» galib gelir. Biz, her şeyden evvel realistiz. Bizi, nazariyelerden, akidelerden ziyade realiteler ve başarılar alâkadar eder.

Atatürk'ün sözleri
Liderimiz, Reiscumhur Atatürk, bu

prensipi parlamentonun açılış selesinde söylediği son nutkunda bir kere daha sağlamışlardır. Liderin bu sözlerini, size, haifi harfine tekrar etmekten daha iyi bir cevap veremem:

«Biz ilhamlarımızı gökten ve gaibden değil, doğrudan doğruya hayattan almış bulunuyoruz. Bizim yolumuzu çizen, içinde yaşadığımız yurd, bağrından çıktığımız Türk milleti ve bir de milletler tarihinin binbir facia ve ızdırab kaydeden yapıklarından çıkardığımız neticelerdir.»

Endüstri
Celâl Bayar sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Memleketin endüstrileştirilmesi işine de gene bu pratik düşünceler şekli ile başladık ve devam ediyoruz. Biz bu meseleden mevcudiyetimizle, istiklâlimize sıkı bir surette alâkadar olduğumuz fikrindeyiz. Ekonomik bakımdan kendi kendimize kifayete edeceğimiz iddia etmiyoruz. Kendi kendimizi boş lâfla oyalamak emelinde değiliz, otarşist değiliz. Fakat, ekonomik bakımdan istihlal veya imali lâzım her şeyi yapmaya azmetmiş bulunuyoruz, zira Türk müstahsil kendi istihsalının kıymeti fazlasıyla sayesinde, memleketin dahili hayatı ihtiyaçlarını karşılayabilecek kabiliyettedir.»

Beş senelik plân
Başvekilati resmen deruhte ettiğim zaman, parlamento huzurunda, realize edeceğimiz ikinci beş senelik plânın umumî hatlarını da çizdim.

Gene bu münasebetle madencilik plânımızı da anlattım. Bu plânın şimdiden ilerlemiş olan tatbikatı neticeleri, Türkiye'nin ekonomik inkışafında bize en mühim tediye vasıtalarından birini temin edeceğimiz gösteriyor ve gittikçe de daha fazla gösterecektir. Fakat bu görüşmenin hedefi, size politikamızı övmek değildir. Şimdiden elde edilmiş neticelerin bizatihi kâfi derecede belâğ olduğunu zannediyorum ve istikbaldeki neticelerin de bunlardan daha az belâğ olmayacağına emin bulunuyorum. İsrarla tebarüz ettirmek isteyeceğim nokta, faaliyetimizin muharrik olan zihniyetin doktrinimizin, sadece realist bir düşünceden başka bir şey olmadığıdır.

Yapıcı ve yaptırıcı Türk devleti
Bir devletin ekonomi makinesini, hususî teşebbüsü kırmayacak şekilde işletmek lazımdır.

Yapıcı ve yaptırıcı olan Türk devleti, yapanlara yardım etmek ve takdire lâyık ferdi mesaiyi tanzim ve yoluna sokmakta ve mahreç bulmaktadır. Şiddetle mürakabe edilen ve gayelerinden biri dairelerinden bazılarını pratik uzviyetler haline getirmek olan ve masraflarını çoğaltması memnu bulunan umumî bir idare sayesinde varidat membalarını kıymetlendirmeye veya servetleri yaratmaya muktedir gelir kaynaklarını meydana çıkarıyor.

Bu prensipi tatbik mevkiine koyarak, yalnız raporlar yazmaya alışmış bazı memurları, bu raporları bizzat tatbik etmeye de mecbur ettik.

Otarşinin hatalarından da birçok defa intizamsızlık ve israfın müteradifi olan ekonomik liberalizmin ifratına düşme meksizsin kendimizi sakınmaya çalışıyoruz.

Politik plân
Politik plânda da, dahilde nizam ve vekar ve haricte işbirliği ve taahhüdlere hürmet üzerine müesses demokratik bir görüş esaslarını tarsiye gayret ediyoruz.»

Emniyet meselesi

İkinci sual olarak, Başvekil emniyet meselesi hakkındaki düşüncelerini sordum. Çok kısa cevap verdi ve dedi ki:

«Bizim için emniyet, evvelâ kendi kendimizin kuvvetine, sonra ittifaklarımızı dayandır. Jeografik vaziyetimiz, Avrupada ve yakın şarkta müessir bir rol oynamamıza müsaidir. Öyle bir rol ki, her türlü yabancı ideolojik ilhamlardan âzade bir halde, bu ideolojilerin hiç birine karşı da cebhe almak istememekte ve yalnız sulhün hizmetinde bulunmayı arzu etmektedir.»

Balkan Antantı

Başvekil, Balkan Antantı konseyinin son toplantısı neticeleri hakkında da bir kaç kelime lütfetmesine dair olan sualime şu cevabı vermiştir:

«Konsey, Balkan Antantına esas teşkil eden fikir ve menfaat birliğini bir kere daha teyid etmiştir. Balkan An-

tantı, bu toplantıdan da her zamankinden daha sağlam ve realist politikasında devamla azmetmiş bir halde olarak çıkmaktadır.»

Yabancı sermayeye karşı Türk politikası

Çeyrek saat geçmek üzeredir. Görüşmeyi uzatmak arzuma rağmen, nezaket kaideleri muhatabımın kıymetli zamanını daha fazla işgal etmekten beni menetmektedir. Bununla beraber, veda etmeden evvel kendisine son bir sual daha sormak istedim:

Yabancı sermayeye karşı Türk politikası. Başvekil dedim ki: Türkiyede müesses bazı yabancı şirketlerin hükümet tarafından satın alınması, mali mehafilde Türk hükümetinin Türkiyedeki eneni sermaye ve müesseselerine muarız bulunduğu intibaini hâsıl etmiştir.

Başvekil tebessümle cevap verdi:

«Ekonomik politikamızı size umumî hatlarla izah etmiş olduğumu zannediyorum. Teimih etmek istediğimizi sandığım şirketler imtiyazlı şirketlerdir ve imtiyaz müddetlerinin bitmesine çok zaman kalmamıştır. Bunlar memleketin ekonomik kalkınması yolunda yapılan gayretleri takip edebilmeleri için kendi teşkilât ve servislerini tensik ve ikmal etmek icab ettiğini görüyorlardı. Halbuki, bu şirketlerden bazılarının tesisatı modern ihtiyaçlara artık tekabül edemeyecek derecede eski idi. Bazan, tadilatın yeni tesisattan daha pahalıya malolduğunu bilirsiniz. Bu şartlar içinde mezkûr şirketler bizzat kendi arzularıyla hükümet tarafından satın alınmayı tercih etmişlerdir.»

Arzu etmediğimiz tek sermaye

Arzu edilmez telâkki ettiğimiz tek bir nevi sermaye vardır: Bunlar da serresi sermayelerle münhasıran politika ve spekülasyon gayeleri güden sermayelerdir. Fakat ciddi sermayeler ve şahıslar, kanunlarımız ve ekonomik siyasetimize uymak şartıyla, Türkiyede daima en derin anlayış zihniyetini ve en samimi dostluğu taşıyan bir kabul bulacaklardır.»

Artık ayrılmak zamanının geldiğini anladım. Bu mülâkattan ve dünyanın bu köşesinde topladığım diğer bütün intibalarından edindiğim kanaat şudur ki: Türkleri, bu derecelerde modern olan bu eski milleti, her an daha ziyade hesaba katmak lâzımdır ve lâzım gelecektir. Onların dostluğu veya düşmanlığı, ihmalî ihtiyatsızlık olabilecek bir unsurdur. A. A.)

Payasta bir kaçakçı öldürüldü

Payas (Hususi) — Cenub hududunda, kaçakçılık yapan firari bir kaatil, hudud bekçileri tarafından vurulmuştur. Hâdiseye şöyle olmuştur:

926 senesinde kardaşi Hamdi ile Dört Yolun Büyükcaylı köyünden Hüsam ve Kürd Mehmed arasında çıkan bir kavgaya aynı köyden Haçî İsmail oğlu Celâl de karışmış, bu kavgada Hüsam bîçakla Hamdiyi, Celâl de Hüsamı öldürmüştür. Bu hâdiseden sonra Celâl Suriye hududundan aşmış, gıyaben de on seneye hapse mahkûm olmuştur.

Celâl, bundan sonra, İskenderunda ve Haleb'de hırsızlık yaparak dolaşmış, hükümetimiz müteaddid defalar kendisini Suriye hükümetinden istediği halde bir türlü ele geçememiştir.

Celâl, daha sonraları kaçakçılık yapmaya, fırsat buldukça hududdan geçerek kaçak eşya getirmeğe başlamıştır. 6 Mart gecesi bir arkadaşile beraber kaçak eşya ile hududdan geçerken hudud bekçileri tarafından verilen «dur!» emrine mavzerini çevirerek mukabele etmiş, kısa bir müsademen sonra, birkaç yerinden yaralanarak ölmüş, yanındaki arkadaş, sırtında taşıdığı eşyayı bırakarak kaçmıştır.

Ölen Celâl, hükümet doktoru tarafından muayene olunduktan sonra kardeşlerine teslim edilmiştir.

Bırakılan kaçak eşya gümrüğe teslim edilmiştir.

Şehzadebaşı «FERA» Sinemada

Bugünden itibaren 4 film

1 — Kültür filmi

2 — Ateş Kraliçesi

TÜRKÇE SÖZLÜ milyonluk film

3 — Gündüz İnsan, Gece Kurd

Heyecan ve korku filmi.

4 — Cinayet Yolu (Buck Jones)

Amerikan kovboy filmi.

Her gece, cumartesi ve pazar

matinelerinde:

ÇİN-ÇİN Tropu ikinci programı

Fransada buhranın ilk neticesi: Frank düştü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

istemekteki maksadını izah ettikten sonra, Meclisin ekseriyetini teşkil eden Sosyalist grubu tarafından hiç bir tasvibkâr hareket görmediğinden, tek-lifinin rey'e konmasını dahi beklemeden, arkadaşlarına işaret etmiş ve hep-si birden Meclisi terketmişlerdir.

Bundan sonra öğleye doğru Elize sarayına giden kabine âzaları, hükümetin müşterek istifasını Cumhurreisine vermişlerdir.

Cumhurreisi kabinesinin istifasını kabul ederek, Sosyalist partisi şefi Blumun yeni kabineyi teşkil etmemiştir.

Bu vazifeyi kabul eden eski başvekil Blum, derhal istişarelere başlıyarak evvelâ âyan reisi Jannene, bilâhare mebusan reisi Herriot ve nihayet radikal partisi şefi Daladier ile görüşmüştür.

Blum, akşam üstü toplanan sosyalist grubu iktidarda istişareleri hakkında izahat vermiştir. Grup, Bluma karşı itimadını teyid ederek, halk cephelerinin prensiplerine dayanan bir kabinesinin teşekkülüne muvafakat etmiştir.

Diğer taraftan aynı surette bir toplantı yapmış olan radikal grubu, partinin yeni hükümete iştirak edip etmeyeceğini bildirmeden evvel, Blum kabinesinin ne gibi bir haric ve mali siyaset takip edeceğini öğrenmek istemiştir.

Blum, bu hususta yarın cevap vereceğini bildirerek, bugünkü istişarelerine nihayet vermiştir.

Frank düştü

Paris 10 (Hususi) — Chautemps kabinesinin istifası üzerine frank düşmüştür. Düne kadar 155 frank olan İngiliz lirası, bugün 159 a çıkmıştır.

İstifadan evvel

Paris 10 — Şotan bu sabah istifa etmeden evvel mebusan meclisinde söylediği nutkunda hazine vaziyetinin hiç de işaa edilmek istendiği gibi korkunç olmadığını kaydetmekle başlamış ve hükümetin kanunî olarak Fransa bankasından daha beş milyar frank alabileceğini bildirmiş ve bu şekilde beyan etmiş ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Fakat Fransa bankasından mütemadiyen para çekmenin hasıl edeceği psikolojik tesirlerden çekindim ve millî müdafaa sandığı için yapılacak istikraz hasılatından bir miktar para alarak bu avansları kapamak ve bu suretle memleketin kalkınma azmini göstermek istedim.

Binaenaleyh ortada felâketi mucib hiç bir şey yoktu ve bu işi başarmak

Her yedi ayda Bir kabine

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bugüne kadar (53) kabine iktidar mevkiine gelmiş, bugünkü Cumhuriyeti M. Löbrön'ün riyaset müddeti zarfında gelip geçen kabinelerin sayısı (15) i bulmuştur. Şotan kabinesi, bundan evvelki ile beraber takriben on ay yaşamıştır. Üçüncü cumhuriyet devrinde iktidar mevkiine gelen hükümetlerin hayatı ise, vasatî olarak yedi aydan fazla sürmemiştir.

İçinde hükümetin başında bulundum. İşte bu taleplerim haksız bir heyecan uyandırdı. İstedğim salâhiyetleri ancak memleketin menfaati uğrunda kullanacaktım. Fakat Toretzin Reynoya kadar giden bir hükümetten, veya halk cephesi veyahud da bir millî selâmet hükümeti teşkilinden bahsedilmeğe başlandı. Bütün bunlar benim ölümüm demektir. Bu gibi şayiaların ortaya atılmak hükümeti küçültmek demektir. Binaenaleyh hükümeti mecliste zuhur edebilecek herhangi bir hâdiseden ma'sun bulundurmaya düşündüm.

Maliye Nazırı, ekonomik ve mali kalkınma projelerini hazırladı. Bu projeler partilerden hiç birini incitmeyecek mahiyette idi. Tam salâhiyetler istemem çok muhakkakdı. Çünkü mali meseleler üzerinde yapılan müzakere ve münakaşaların zararını hep millî kredi çeker.

Bunun içindir ki meclise son bir müracaatta bulunuyorum.»

Sağcılar arasında kanlı bir müsademe

Paris 10 (A.A.) — Paris mebusu Tetenje'nin reisliğindeki sağcı grubun bir iktidardan sonra, bu grup mensublarıyla yakın diğer bir salonda içtima etmiş olan Fransız sosyal partisi azaları arasında bir çarpışma olmuş ve birkaç kişi hafif surette yaralanmıştır.

Blum'un beyanatu

Paris 10 (A.A.) — B. Blum saat 15,30 da Elizeden çıkarken şu beyanatta bulunmuştur:

«Cumhur başkanı kabine teşkil vazifesini bana verdi. Bu vazifeyi ifade sonuna kadar çalışmaya azmettim. Vaziyetin istilzam ettiği hükümeti yani müstakar, devamlı, kuvvetli ve demokrasinin bütün kuvvetlerini birleştirmeye ve yürütmeye muktedir bir hükümet teşkiline çalışacağım.»

Bir kadın torununu otobüste unuttu

Bursa (Hususi) — Şoför Abdülhakimin kullandığı 4 numaralı şehir otobüsü Çekirgeden Bursaya gelip yolcularını boşalttıktan sonra taksî mahalline giderken şoför, otobüste kalan 2 yaşında bir erkek çocuğu görmüştür. Çocuk, hüviyeti hakkında sorulan suallere cevap veremediği için polise teslim edilmiştir. Akşam geç vakit, eski bekçilerden Nurinin çocuğunu aradığı görülmüş, çocuk, polise, babasına teslim edilmiştir.

Bu minimini yavruyu, büyük annesinin, otobüste unuttuğu anlaşılmıştır.

Ardanoçta başarılı ehemmiyetli işler

Ardanoç (Hususi) — Beş yıllık programa göre Ardanoçta yapılan işler şunlardır:

Asırlardanberi etrafa malarya salan on altı bataklıktan on ikisi köy kanununa tevfiikan kurutulmuştur. Bu bataklıklardan her birinin derinlikleri iki ilâ yedi buçuk metre arasında ve mesahai sathiyeleri bin ile dört bin metre murabba arasında bulunuyor.

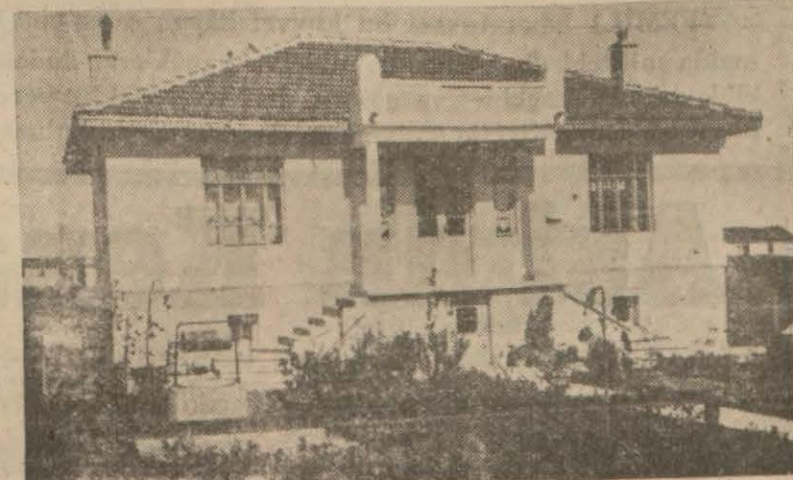
Merkez nahiyesinin faal dört mektebine dört mekteb daha ilâve edilmiştir. Şimdi sekiz mektebde tedrisat vardır. Bu mekteblerin ikisi köy bütçesile idare edilmektedir.

Muradlıda imar faaliyeti

Muradlı (Hususi)

— Muradlıda imar işine önemle devam edilmektedir.

Göçmenler kendilerine verilen evlerin bahçelerine fidan ve çiçek ektikleri gibi bazıları da şahsî teşebbüslerle ev yapmışlardır. Bunlardan emin Öztürkün yaptığı ev ve gösterdiği imar faaliyeti Umumi Müfettiş General Kâzım Dirik tarafından da takdir edilmiş ve kendisine elli meyva fidanı hediye edilmiştir. Resimde Emin Öztürkün yaptırdığı ev görülmektedir.



General Kâzım Dirik tarafından da takdir edilmiş ve kendisine elli meyva fidanı hediye edilmiştir. Resimde Emin Öztürkün yaptırdığı ev görülmektedir.